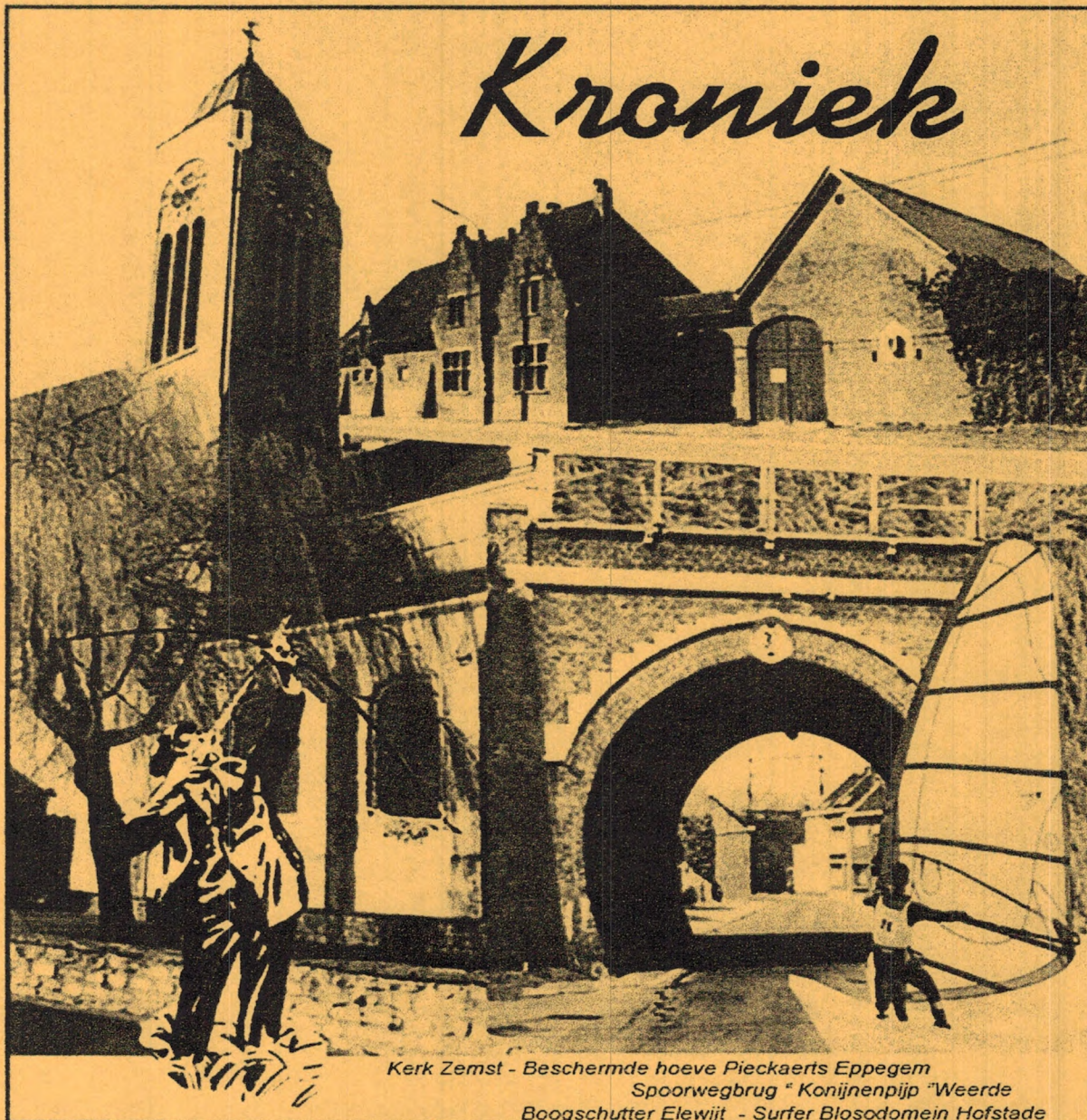

BELGIË-BELGIQUE
P.B. 1980 ZEMST
2/3006
AfgiftekantoorZEMST

Semse

Kroniek

Kerk Zemst - Beschermede hoeve Pieckaerts Epegem
Spoorwegbrug "Konijnenpijp" Weerde
Boogschutter Elewijt - Surfer Blossodomein Hofstade

Tijdschrift - 20 ste jaargang 2004

Nr. 2

Prijs: € = 3.00 - met port = € 3,50

Verantwoordelijke uitgever: Heemkundige Kring "de Semse" - p/a C. Vanderbeken Vredelaan 48 -1982 Weerde - Zemst

IVECO

Garage Verstraeten

Brusselsesteenweg 185

1980 Epegem Zemst

Tel: 015/61.28.61 of 015/61.11.04

Fax: 015/61.60.16

Tankstation SHELL
Brusselsestwg 197
Tanken 24/24
SMEERMIDDELEN

BETON VAN DIJCK

AFSLUITINGEN
SIEBESTRATING
BOUWMATERIALEN
GRONDWERKEN
CONTAINERS
KLINKERS &
TEGELS

Tel: 015 - 61.13.49

Tervuursesteenweg 63 1820 Perk (Steenokkerzeel)

Fax : 015 - 62.09.43 Reg. Nr. 04.10 11

Sierschouwen
Stijlschouwen
Inbouwhaarden
Inbouw-cassetten

"Nieuw adres vanaf
September 2004"
Tel: 02/75.15.014
Fax: 02/75.15.015

Industrieterrein 57 Hogebeuzen
1980 Epegem - Zemst

GARAGE ROEKENS

Concessiehouder **NISSAN**

Carrosserie - Epegemsesteenweg 28
1982 Elewijt - Zemst Tel: 015 - 61.13.88

Tuinaanleg

Parmentier BVBA

Ontwerp - Aanleg - Onderhoud

Vekestraat 3 - 1982 Elewijt

Telefoon: (015) 61 25 17 - (015)62 17 65 - Fax: (015) 61 52 27

TUINEN & INDUSTRIETERREINEN

VASTGOEDBURO

Norbert VAN EYKEN

Tel 015 62 11 42 - email: era@vaneyken.be

Website : www.vaneyken.be

Colofon

"de Semse Kroniek" driemaandelijks tijdschrift
20ste jaargang Nummer 2 maand: juni 2004

Heemkundige kring "de Semse" vereniging zonder
winstgevend doel. Oppericht in juni 1985
Identificatienr. 23403/86 * Kon. bibliotheek/wettelijk depot: nr. 27982

Heemhuis "de Semse"

Schoolstraat 13/1 1980 ZEMST
Secretariaat: Vredelaan 48 B. 1982 Zemst (Weerde)
Tel / Fax : 00.32. (0)15- 62.07.40

@mail: colette.vanderbeken@pandora.be

Internet: *wordt aangepast*

Bankrekening: 001-2183660-72

Bestuur: Mannaerts Fons voorzitter
Vanderbeken Colette secretaris/penningmeester
Floridor Staf vice-voorzitter
Deboeck Elisa familiekunde
De Blander Walter lid
De Broeck Rogier lid
Vermeulen Marie-Louise lid
Vandermeiren André lid
Van Relegem Louis lid

Redactie / Coördinatie: Vanderbeken Colette
Bert Kennis

Fotografie: Fons Mannaerts

Indien u reeds lid bent, bedankt voor het vertrouwen.
Je kunt lid worden door uw bijdrage te storten op de
bankrekening: 001-2183660-72

2004 Lidmaatschap € 20,00

Steunend lid € 30,00

Beschermend lid € 40,00

Ere-lid € 50,00

Advertenties : Binnenblad : € 50,00

Buitenblad : € 60,00

(Adverteerders ontvangen gratis "de Semse Kroniek")

Lidmaatschap geeft recht op: "*Semse Kronieken*"

12 maandelijks Nieuwsbrieven

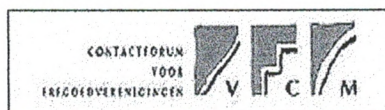
Toegang tot voordrachten

Toegang tot tentoonstellingen

Toegang tot voordrachten

Tussenkost bij de uitstappen

Aangesloten bij:

vlaams Centrum voor
Volkscultuur

Voorblad foto's : Mannaerts Fons

© hikenmorelleput@freeler.nl

Verantwoordelijke uitgever: de Semse C Vanderbeken D/ 2003/798/1

Woord Vooraf.

De zomer staat voor de deur wat betekent dat ons tempo vertraagt.

Tijdens de maanden juli en augustus staat de vlam op een laag pitje.

Alhoewel de genealogische / familiekunde samenkomsten gewoon op de afgesproken dagen doorgaan.

Op maandag 21 juni hadden we een eerste samenkomst voor de viering van "20 jaar Heemkring "de Semse", dat evenement zal niet zomaar ongemerkt voorbij gaan.

We hebben grootse plannen en daarvoor gaan we samenwerken met de vereniging "Honger en Dorst", bijna "eewueling" van Zemst. U zult hierover geleidelijk meer vernemen.

Op 22 juni worden we op de eerste vergadering van de erfgoedcel verwacht te Mechelen. De voorbereiding van erfgoeddag 2005 wordt dan reeds in vorm gegoten.

Het thema is "Erfgoed in gevaar, gevaar in erfgoed".

Op 24 juni komen we samen met de Kring reserve officieren Mechelen (KROM) met betrekking tot het gevallen vliegtuig "Mitchell B25 op 2 februari 1945" te Hofstade en de auteur van het boek "60 jaar later.", Jos Maes.

Het lezen van het boek en de uitzending op TV hebben heel wat herinneringen opgeroepen.

In deze "Semse kroniek" gaat het dan ook uitsluitend over getuigenissen aan die periode.

Op 6 juli vergaderen we voor de tentoonstelling "Vluchten is van alle tijden".

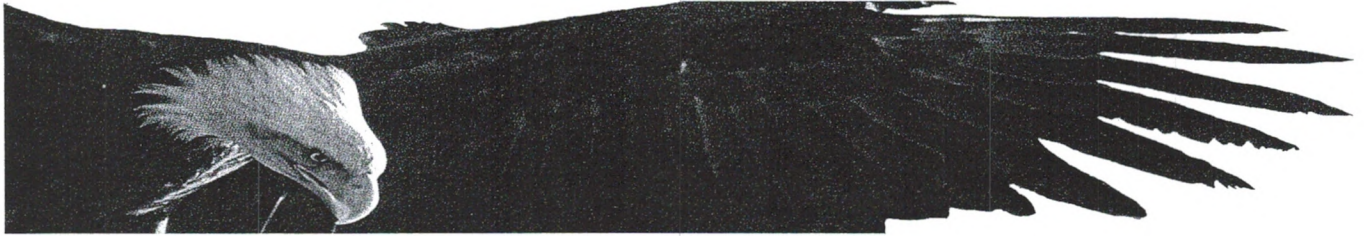
Deze tentoonstelling gaat door van 11 oktober tot 11 november 2004 in de Bibliotheek te Zemst.

Onze heemkundige kring zal de vlucht voor de oorlogen van 1914 en 1940 in beeld brengen.

Dat zijn zowat de laatste vergaderingen voordat we vakantie nemen, om dan opnieuw met goede moed in september van start te gaan.

We wensen jullie allen een deugddoende vakantie toe.

Het bestuur.

D - Day 6 juni 1944

De Bevrijding door de Amerikanen en de geallieerde mogendheden

De verhalen van onze bevrijders en de thuisblijvers.

Maandag 19 april 1943, we hadden de verjaardag gevierd van vader, met zoals wij als kinderen het noemde: "chocolade koffie met soldaten koeken" bij "ONS Ons ma" (grootouders), zoals wij als kind ze noemden, anders was het Beppe en Pake (Fries voor grootmoeder en grootvader) en ik was de zoon van: **Jef den Hollander**.

Waarom deze bizarre inleiding? Ik wil me richten tot de hedendaagse jeugd en diegene die na Wereld Oorlog II zijn geboren.

De meeste onder ons hebben de feestviering van D-Day 60 jaar nadien, gevolgd op TV of misschien wel op DVD, hebben grootouders die W.O.II hebben meegemaakt, en zoals zelf uit ondervinding gesproken, "wordt er meestal over die donkere tijd gezwegen. En nú, bij het zien van al deze taferelen komt het terug in onze gedachten, laat de ouderen hun verhaal vertellen, en leer er vooral uit:

"hoe het niet moet."

Na veertig jaar (1983) en na het zien van een deportatie film van de Joden uit de Dossin kazerne te Mechelen was ik in een depressieve bui terecht gekomen en deed ik ongewild, verkeerde dingen.

Na meer dan vier uur praten, kreeg de huisarts de kronkels uit mijn grijze massa ontrafeld en vrij vlug was ik een herboren mens.

Dat wat zoveel jaren was onderdrukt, daar kon ik nu over praten en dat luchtte op.

Nu bij het zien van de documentaire van D-Day komen de herinneringen weer boven, en ik ben er zeker van bij mij niet alleen. Persoonlijk vind ik het ongepast dat men enkel over deze landing praat. Het was voor de Alliantie een succes, maar men verzwijgt de nederlaag van de landing bij Dieppe op 19 augustus 1942 waar ongeveer 6000 soldaten aan deelnamen, met enorme verliezen.

Mijn herinneringen gaan terug naar de Dossin kazerne te Mechelen en het Fort te Breendonk, en hoe kwamen we daar terecht.

De zaterdag en zondag 17 en 18 april waren de fabrieken van de Jumo en Krupp op de

Schaarbeeklei terug gebombardeerd en beschoten, waardoor veel glasschade was te Machelen.

Vader was door de Duitsers als schilder-glasbedrijf aangesteld om de glasschade te herstellen en we moesten met de "stootkar", handkar met grote wielen en daar een frame op, oorlogsglas ophalen bij de Duitsers (?) in een depot in de kerklaan.

Moeder was met de kinderwagen met mijn broertje van 2 jaar terug naar huis en ik moest mee, samen met de Jakke, om de "stootkar" te helpen trekken.

Kort samengevat gebeurde dan het volgende. Aan de kerk van Machelen gekomen moesten eerst de ruiten vervangen worden in het klooster van de meisjesschool. Ondertussen ging ik mee voetballen met de andere jongens, als men dat nog voetballen mag noemen, want het was schoppen en trappen tegen een zelf gemaakte voetbal van kippengaas die omwikkeld was met vodden en dan koord er rond gedraaid.

Plots werden we ingesloten door SS-soldaten die van uit alle straten kwamen en met verwondering spraken de meeste toch Vlaams en Frans.

We werden allen bij mekaar gedreven, zowel de voetballende jeugd als de mannen, op een vrachtwagen geladen en afgevoerd naar,.... Was een raadsel.

Achter in de vrachtwagen namen twee van de Vlaams sprekende SS-soldaten plaats en het zeil werd langs buiten dicht gemaakt, zodat we zelf niets konden zien.

Ik was één van de jongste, de oudste was nog geen 15 jaar, maar onder de jeugd werd hij "Coco" genoemd om zijn donkere huidskleur.

Wat scherp in mijn geheugen was gegrift, was het gezicht van, zoals we later vernamen, een jonge Machelaar die zich aangesloten had bij de Vlaamse SS-ers en die de oorzaak was van de razzia.

De Witte-Brigade, zoals ze genoemd werden, zou die middag gegevens uitwisselen over de schade van het bombardement. Maar op het ogenblik van de razzia was dit reeds gebeurd, het had plaats gevonden in het urinoir, beneden aan de kerk.

(dit uit een verhaal van een collega verzetsman van vader, verteld na de oorlog)

Na lang rijden op een botsende, hotsende weg, want in het duister duurt dit lang, hielden we ergens halt, waar is mij tot op heden nog onbekend. Eén van de mannen zei, "das de vaart " maar hij werd direct met grove woorden zijn mond gesnoerd, en dat in het Vlaams ! Iedereen moest zwijgen,

Na een korte tijd vanaf daar, reden we ergens traag naar binnen, dof geluid en Duitse bevelen, wat we natuurlijk niet verstonden, ik op dat ogenblik toch niet.

Wanneer het zeil open ging stonden we op een binnenkoer, en de stank van uitwerpselen enz, sloeg zo figuurlijk in uw gezicht, hopen stro langs de muur en een enorme hoeveelheid valiezen, pakken en zakken.

De stank is tot op heden nog één van die ongemakken die ik nog regelmatig moet overwinnen, uitwerpselen van kat, hond of een beerput zijn mijn grootste vijanden gebleven, dat kan men niet wegpraten.

Foto uit een verslag van het verzet.

De jonge knapen werden direct gescheiden van de ouderen en we moesten tegen de muur gaan zitten en vooral zwijgen. Jean die begon te huilen kreeg een draai rond zijn oren en nu mocht hij verder huilen, zei één van die SS-ers, maar het pakte anders uit, hij zweeg en kreeg de stuipen van angst.

Ik met mijn grote mond had het direct begrepen, horen, niet zien en zwijgen kon me redden. Zoals ik me kan herinneren en heel goed zelfs, zat er met dichtgeknepen ogen af te wachten wat er komen zou. Plots een schop tegen mijn kont, "allé Hollander meekomen" en daaraan wist ik direct dat het de Machelse SS-er was. Want wie kon dat anders weten ?

We werden onder de inkom, de trappen op in een lokaal binnen geduwd en moesten op één rij gaan staan.

En weer werden in het Vlaams vragen gesteld. Hoe is uw naam ?

- Waar woont ge , en zijt ge gisteren naar de zondagsmis geweest ? Dat was natuurlijk het geval voor alle zes.

Ik vond het een stomme vraag, of we naar de mis waren geweest, maar het antwoord kwam, na de ondervraging van "Coco", met een uitroep van: maar dat zijn geen Joden !

Er werd ook gevraagd of we die mannen kenden die met ons in de vrachtwagen zaten, en wat we die namiddag op het plein deden.

Nu kon ik natuurlijk mijn mond niet houden zoals gewoonlijk, legde uit dat de Duitse soldaten in onze school waren ondergebracht en dat daarom er maar een halve dag les werd gegeven, en dat ik in Vilvoorde naar het Atheneum ging en wij geen school hadden omdat er een tekort was aan leerkrachten voor alle klassen. Dat ik twee van die mannen kenden want één was mijn vader en Jakke was één van onze knechten en zij moesten van de Duitsers in Machelen de kapotte ruiten vervangen in de meisjesschool waar ook Duitsers waren ondergebracht, en ik moest mee om te helpen de "stootkar" te trekken. Dan werd ik het zwijgen opgelegd en alles werd opgeschreven.

We werden buiten gebracht, trappen af, gang oversteken, trappen op in een ander lokaal, waar één wacht stond. We moesten op de grond gaan zitten met de rug tegen mekaar en zwijgen, Ik de jongste zat tegen de rug van de oudste "Coco" en die is altijd mijn voorvechter gebleven, jarenlang.

De wacht, het was nu een Duitser, had een enorm litteken in zijn gezicht, maar was verder vriendelijk, we kregen zelfs water te drinken, ieder op beurt uit dezelfde kan die op zijn tafel stond.

Moeten zwijgen, blijven zitten en niet weten wat er buiten aan het gebeuren is, dat duurt een eeuwigheid lang. Hoe langer hoe meer slaat de schrik toe.

Jaren nadien, als officier, heb ik tweemaal rekruten voor de Artillerie school moeten ophalen in dezelfde kazerne. De lokalen waar we ondervraagd werden en op de grond moesten zitten waren nú, één lokaal voor de MP (militaire politie) en de andere voor de Wachtcommandant.

Het duurde natuurlijk een tijdje voor de mannen klaar waren om overgedragen te worden onder mijn verantwoordelijkheid en bij een gesprek met de majoor Brenet, werd ik lijkleek en misselijk, al was de stank verdwenen, maar ik rook het nog en daarbij kwamen al die vroegere herinneringen weer naar boven.

De Majoor die dat opmerkte vroeg wat er gaande was, maar in die tijd moest ik zwijgen en nu zweeg ik nog. Zijn "planton" moest mij een glas whisky inschenken, die ik in éénmaal achterover sloeg en ik was niet gewoon dat spul te drinken, maar het was alsof het water was, nu niet uit de kan maar uit een mooie glas van 't leger.

Later is diezelfde Majoor Brenet mijn rechtstreekse baas geworden als Kampcommandant in Brasschaat en tot mijn afzwaaien bij het leger was ik zijn tweede in bevel.

Hij is ook de enigste geweest die na het drinken van meerdere glazen "rijstpapjes" (was een half glas Gin en een half glas Cola) dat ik het verhaal aan vertelde van de Dossinkazerne, omdat hij zich het voorval herinnerde, bij het ophalen van de rekruten te Mechelen, hij beloofde ook het niet verder te vertellen.

Na een tijd bijna onbeweeglijk van de schrik en zwigend op de grond te hebben gezeten verliet de Duitse wacht het lokaal, hij zegde iets in het Duits, we verstonden hem niet maar begrepen dat we ons stil moesten houden.

We durfden van de grote schrik onze mond niet open doen, wel probeerde we ons wat te verzetten en plots..... vloog de deur weer open, de wacht was terug met een deel van een brood en een grotere kan water.

Met zijn bajonet, kon ook wel een dolkmes zijn, sneed hij dikke stukken van het zwart brood en vulde de andere kleinere kan ook terug met water.

Jean die nog zat te schudden en te bibberen kreeg als eerste een stuk brood, beet er in en spuugde het direct uit met de woorden "da brood is rot " en werd door de wacht zo aangekeken van:? (wie weet wat hij dacht).

Ik zat in het midden met mijn rug tegen "Coco" en kreeg het tweede stuk brood. Voorzichtig nam ik ook een kleine hap, en proefde direct dat het, het zure Duitse brood was wat ik ook wel eens kreeg van de Duitse soldaten die gelegerd waren in het open veld te Machelen met hun luchtdoelartillerie. Als kinderen gingen we daar wel eens op uitkijk, het waren meestal vriendelijke oudere soldaten en die stopten ons wel eens iets toe. Ik als kleinste en met de grootste mond durfde wel eens naar het zure brood vragen, 'reserve', als ik eens gestraft, zonder eten naar bed vloog en dat kwam regelmatig voor.

Moeder zegde wel eens, "dat zijn ook vaders met zeker en vast kinderen, maar hoe is dat daar? "

Op de achterkant van een oud behangboek, waar ik mijn straf moest op schrijven, want daarvan heb ik honderden regels moeten schrijven, tekende ik de situatie, een soort grondplan en nog veel meer.

Mijn straf ging meestal over: Ik mag niet gaan lopen, ik moet op tijd thuis zijn en nog zo van die stomme dingen. Maar als ik straf moest schrijven was ik thuis, straf schrijven verminderde wanneer ik, zoals we zegden " we zijn naar de kanons geweest" en prompt kreeg ik het oude behangboek voor mijn neus, en kon tekenen.

Dit alles , waarom, heb ik geweten na de oorlog.

Dus voor mij was dat zure brood een snoepje, ik eet het nog graag en vrienden die naar Duitsland gaan brengen het soms nog mee, ze kunnen mij geen grote plezier doen.

Jean at niet verder maar dronk zeker en vast een grote slok water, met het gevolg dat hij moest plassen.

Bibberend vroeg hij " meneer 'k moet pissen" "ach pinkelen" en hij trok met Jean ergens naar toe, ondertussen had ik het stuk brood van Jean in mijn zak van mijn stofjas gestoken.

We bleven braafjes zitten tot de wacht terug kwam met Jean, die was ondertussen veel kalmer geworden en nam terug zijn plaats in, tegen de rug van Sander geloof ik.

Hoe lang we daar nog hebben gezeten, uitgedrukt in uren of minuten kan ik mij niet meer herinneren, tot het ogenblik dat de deur openvloog met het nodig gebrul er bij en we te horen kregen dat we moesten meekomen. Men wist zeker en vast geen raad met ons, wij waren namelijk geen Joden, maar dat beseften we op dat ogenblik niet.

Er stond een kleinere vrachtwagen klaar, we werden in de wagen getild en daar zaten nog vijf man in, wat was ik gelukkig dat ik vader zag en de Jakke, nog twee man uit Peutie (metsers) en een stilzwijgende man die we niet kenden en nooit meer hebben terug gezien.

Deze keer reed er maar één wacht mee, sprak Vlaams met een apart accent en ik vroeg of we terug naar huis gingen, waar we een antwoord op kregen van "naar het fort voor de nacht "

In het fort aangekomen werden we weer gescheiden, wij met zijn zessen werden ondergebracht in een kille plaats, rechts van de gang. Op de grond lag er stro en in de hoek stond een metalen vat met een deksel, de stank was niet te genieten.

Het was reeds aan het donker worden, licht hadden we niet, enkel bijna tegen de zoldering twee langwerpige ramen met ijzer er voor.

Stil was het er ook niet, we hoorden gebrul en getier, dus we konden zelf ook praten.

"Coco" had honger. Ik verdeelde het stuk brood dat Jean weigerde, en ik meegepikt had, gewoon van reserve op te bouwen. Jean was nog niet klaar om het te proeven. We hebben wel met tussenpozen geslapen tot we 's morgens heel vroeg uit het kille vertrek werden gehaald, één voor één, we moesten terug vertellen, waar we vandaan kwamen en nog andere domme vragen waar ik geen antwoord op wist, dat kan ik mij niet meer zo goed herinneren.

Eén Duitser zat te luisteren, met een zuur en kwaad gezicht en ogen om schrik van te krijgen, een burger stelde de vragen en een andere Vlaamse SS-er notuleerde alles, fluisterde soms iets in het oor van de burger.

Ik kreeg een stomme vraag, of ik mijn vader kende en wat mijn vader zoal deed.

Ik vertelde eerlijk wat in mijn gedachte opkwam en dat we van het Duitse bureau in Machelen de ruiten moesten vervangen in de school en het klooster.

De vraag werd ook gesteld of ik (noemde de familienaam) kende, ik kende die familienaam niet, maar zegde wel dat er twee knechten bij waren om te helpen als ze ons opgepakt hebben, en dat was de Jakke en de tweede ontbrak. (later heb ik vernomen dat die zich in de kelder van het klooster had verstopt, het was hij ook die later de "stootkar" terug naar de werkplaats bracht, en dus niet opgenomen was)

Ze brachten mij in een ander onderkomen met ramen en licht, tafels en banken, ik kreeg een stuk brood in mijn handen gedruwd en een blik gekleurd water, wel te drinken maar ik herinner mij nog dat het bitter was. Coco en Fernand zaten er al en hadden hun karig maal reeds naar binnen gewerkt.

De laatste was Jean, die toch probeerde een stuk van het brood naar binnen te proppen en wanneer de burger die ons ondervraagd had binnen kwam was het de beurt aan Coco: "meneer ik moet kakken".

Men bracht ons terug naar ons eerste onderkomen en dat, dat metalen ding was om "te pissen en te kakken", vandaar de stank natuurlijk.

Coco was de eerste die er gebruik moest van maken, en dat knetterde want hij had buikloop, "zeker van dat zuur brood" zei hij nog.

De andere kregen ook, de vlugge kakkerij, behalve ik, ik was dat zuur brood al gewoon, denk ik.

Ondertussen merkten we op dat er nog drie jonge mannen zaten, met handboeien, twee kale koppen waarvan één met een bebloed gezicht.

Als we iets vroeger kregen we een Frans gemompel terug, ik die Frans kon stelde nog vragen in het Frans maar we kregen geen antwoord, kort daarop werden ze weggebracht.

Jean vertelde dat hij gezegd had dat zijn oom de burgemeester van Machelen was, iets wat wij ook niet wisten en dat heeft ons geluk geweest, denk ik.

Op donderdag 29 april werden we uit die onaangename situatie gehaald. We hadden reeds brood en een teiltje water gekregen, een gelakt teiltje zo een, wat groter, waar we thuis onze handen moesten in wassen.

We dachten dat we weer eens naar buiten moesten, meestal was dat dan, dat er een vracht mensen al brullend en schoppend werd naar binnen gebracht, wij kropen dan en verstopten we ons in de donkerste hoek. Maar nee, de man in burger die ons ondervroeg was vriendelijk en we moesten mee komen, en tot onze verbazing stond de oom van Jean daar, de burgemeester, we mochten na al die spectaculaire belevenissen mee terug naar Machelen.

Wat er allemaal in die tussentijd gebeurd was, vertel ik liever niet, er is reeds genoeg, denk ik over

geschreven. Het gebeurde wel eens dat ik op de schouders van Coco zat om door het raam te kijken wat er buiten gebeurde en bracht zo verslag uit, maar meestal was ik zo verbaast dat ik van grote schrik niets kon vertellen en vlug vroeg om mij terug op de grond te zetten.

In Machelen aangekomen werden we bij dokter Maes afgezet, want iedereen had buikloop, er waren er zelfs die al eens in hun broek hadden gedaan, zo had ik al mijn onderbroek weggesmeten, want die plakte, en ik gebruikte ze om mij verder af te vegen.

We kregen van dokter Maes een handvol zwarte korrels die we goed moesten kauwen en dan inslikken.

Coco zijn relaas was "eerst zuur brood en nu zwarte slamp, morgen kakken we eierkolen, goed voor de stoof"

"Coco" is altijd mijn voorvechter geweest, men mocht naar mij niet wijzen of hij stond met zijn vuisten klaar. We zijn altijd dikke vrienden gebleven. Sander verhuisde naar Oostende, Jean hebben we na de oorlog niet meer gezien, de ganse familie verhuisde naar West-Vlaanderen, en de rest trok altijd met mekaar op.

Coco werd einde 1947 opgeroepen voor het leger en moest naar bezet Duitsland, heeft daar een lief vrouwtje leren kennen, waarmede hij trouwde.

Jaren nadien, op familiebezoek in Machelen kwam hij me thuis opzoeken, een blij weerzien, en was vergezeld door twee kleine "Cocotjes" en ze spraken Duits, wat wij indertijd niet konden of verstonden.

Er werd geen woord gerept over Mechelen of Breendonk, we hadden andere dingen te vertellen, wel werd er gevraagd hoe het ging met de andere lotgenoten.

Twee waren ook reeds bij het leger, één bij de tanks in Leopoldsburg en de ander bij de chauffeurs in Turnhout, mijn beurt kwam het einde van het jaar bij de artillerieschool in Polygoon-Brasschaat.

Vierentwintig maanden dienst en dan verwaterd er veel, we kregen een liefde en dat ging dan voor.

Nooit werd er over die donkere dagen gesproken, wel bracht het soms nachtmerries voor, die niet konden verklaard worden, waarom.

Vanaf 1983 kon ik er soms over praten en nu zelfs over schrijven, maar vergeten, dat geloof ik nooit.

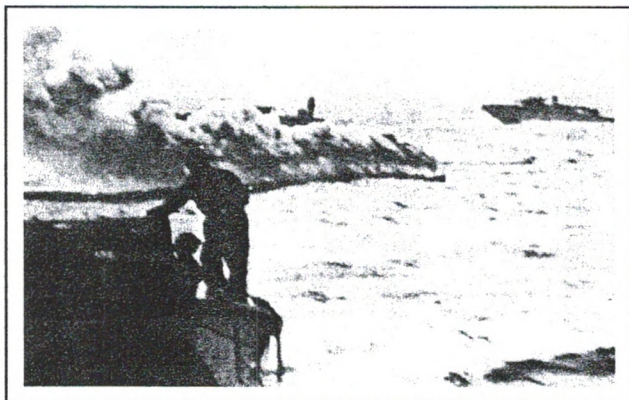
Bij mijn legeropleiding als KRO, eerst als wachtmeester en later als officier werden er dikwijls voorbeelden aangehaald van gevechtstechnieken uit WO II.

D-Day, 60 jaar nadien spreekt men over de overwinning aan de Normandische kust, maar de nederlaag van de toen grootscheepse landing van de Engelse-Amerikaanse troepen bij Dieppe daar wordt geen woord over gesproken.

Op 19 augustus 1942 landden 6.086 officieren en manschappen gesteund door 160 tanks op de stranden bij het Franse havenstadje Dieppe, het gros van de manschappen waren voornamelijk Canadezen, aangevuld met enkele Schotse en Amerikaanse commandogroepen.

“ Een grootscheepse verkenning om de vijandelijke stellingen te testen “ noemde Winston Churchill deze operatie, die de codenaam, Jubilee, mee kreeg.

Diezelfde dag gaf de Duitse generaal Paulus het bevel tot de aanval op Stalingrad.

Aanvang van de landing te Dieppe

Waarom koos de geallieerde macht Dieppe uit als proefinvasie, kennis en ervaring was noodzakelijk voor een echte invasie, zoals Churchill het noemde, en met de steun van de luchtmacht leek het wel haalbaar, het kleine Franse havenstadje lag immers binnen het bereik van de Britse jagers.

Er werden maar liefst 60 jagersquadrons, voornamelijk Spitfires, maar ook vier squadrons Amerikaanse Mustangs, zeven squadrons bommenwerpers en jachtbommenwerpers ingezet.

Het zwaarste geallieerde aanvalsgeschut waren de 10 cm kanonnen van de acht escorterende torpedo-bootjagers, de vloot bestond uit 252 schepen.

Dieppe werd door de Duitser zwaar verdedigd. De verschillende rotsformaties zaten vol grotten en tunnels die zwaar bewapend waren met kanonnen en mitrailleurs. Liefst 6 batterijen geschut bestreken de toegang vanuit zee.

De opdracht van de geallieerde landing was: Dieppe en omgeving moesten veroverd worden en bezet gehouden worden tot alle vernietigingswerken waren voltooid.

De voornaamste doelen waren, de verschillende kustbatterijen en dieper landinwaarts het vliegveld van Saint-Aubin en het hoofdkwartier van de Duitse divisie in Arques la Bataille.

Om 3 uur 's morgens van 19 augustus 1942 bereikte de vloot de Franse kust.

Het "Fiasco" van de geallieerde landing begon reeds om 3h 47 als één van de kanonneerboten tussen een groep van 5 vijandelijke gewapende treilers terecht kwam, waardoor de landingsboten twintig belangrijke minuten lieten voorbijgaan. Hierdoor konden ze hun doel, de Goebbels-batterij, vergeten.

Drie commando officieren met hun manschappen konden de Goebbels-batterij voor een tijd uitschakelen, maar zij keerden niet meer terug.

Een andere commandogroep vernietigde de Hess-batterij, 20 km verder, en deze succesvolle groep keerde reeds vóór 7h 30 terug.

Maar in de volgende uren draaide de aanval uit op een complete catastrofe. De landingstroepen kwamen onder het moordend vuur te liggen van de Duitse batterijen. De kanonnen van de Britse torpedobootjagers waren te licht en de bombardementen vanuit de lucht bleken de Duitse stellingen nauwelijks te deren.

Sluipschutters namen de meeste officieren en onderofficieren onder vuur zodat de groepen uit mekaar vielen en geen leiding meer hadden.

De Canadese tanklandingsvaartuigen werden reeds op zee zwaar onder vuur genomen zodat slechts 35 tanks de kust bereikten, de steile kiezelstranden bezorgde de volgende hinderlaag, daar de rups-kettingen moeilijk greep kregen en manoeuvreren een hele klus werd.

Enkele tanks bereikten de stad, waar ze schietend doorheen trokken, maar werden uiteindelijk daar ook vernietigd.

Om 9 uur werd eindelijk besloten de troepen terug te trekken, en zoveel mogelijk overlevende van de stranden op te pikken. Ieder vaartuig dat kanonnen aan boord had, moest mee om bescherming te bieden.

Pas zes dagen later werd de omvang van de catastrofe duidelijk, er werd een bijzonder hoog leergeld betaald.

De Canadezen verloren 215 officieren en 3.164 manschappen. Van de commando's keerden 24 officieren en 223 manschappen niet meer terug. De Royal Navy betreunde 81 officieren en 469 manschappen.

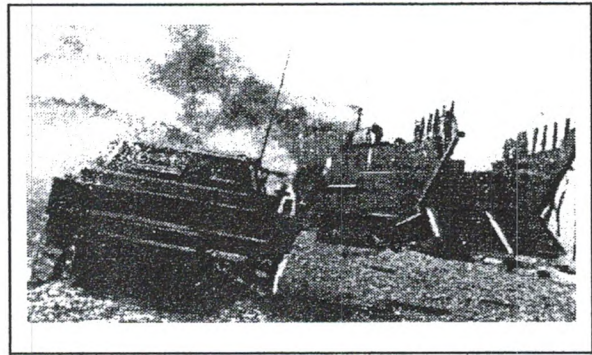
Er werden 28 tanks vernield, 1500 krijgsgevangenen genomen, 3 destroyers, 2 torpedoboten en 2 transportschepen gezonken en er werden 83 vliegtuigen neergehaald.

De ervaring bij Dieppe zou de geallieerde twee jaar later in Normandië wel goed van pas komen.

Mijn vraag is nu: "waarom werd er bij de viering van 60 jaar na D-Day, geen aandacht besteed aan deze catastrofe van Dieppe.

Opdat het een nederlaag was ?

De slachtoffers die het leergeld was voor het lukken van D-Day, het fundament van het welslagen is men hier gewild of ongewild vergeten.

En wat kan men lezen in de kranten van toen ?

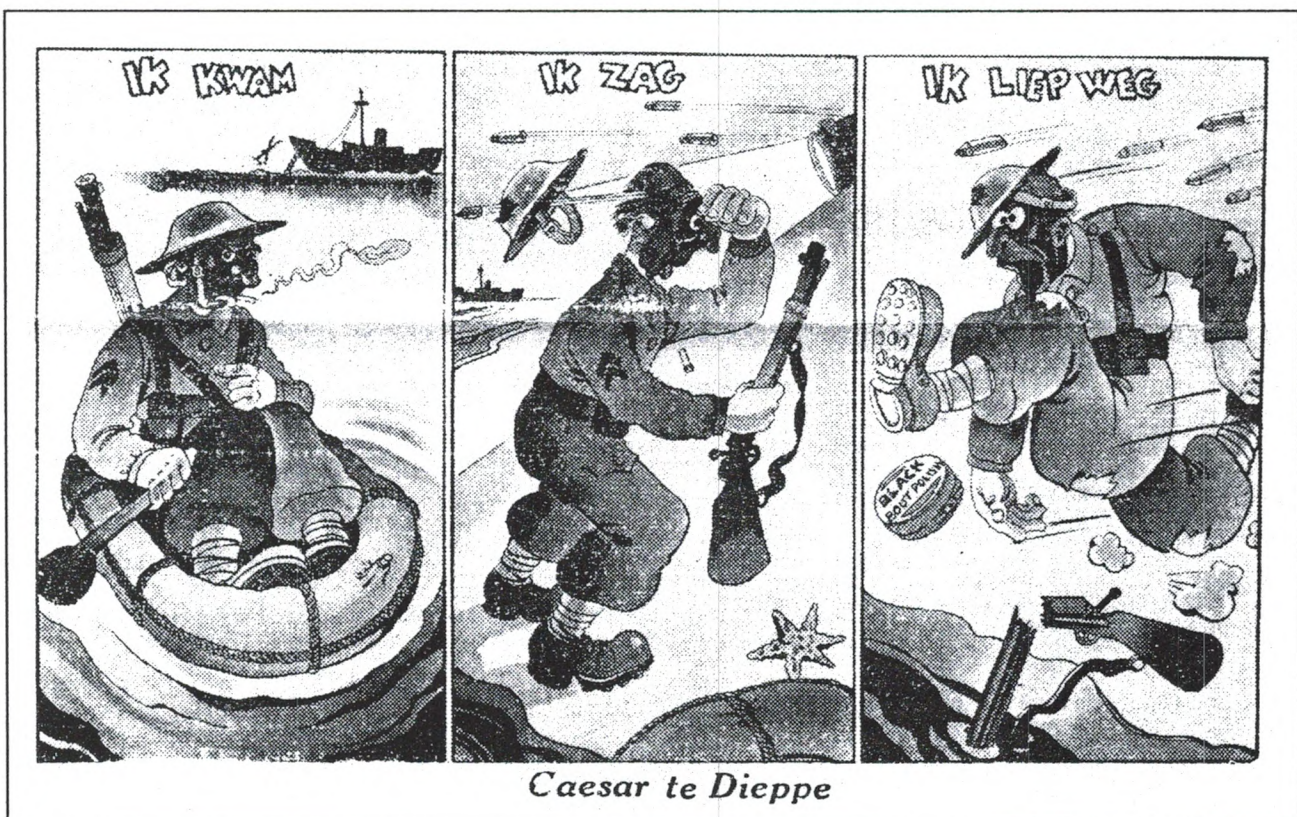
(kranten waren natuurlijk onder Duits censuur.)

De mislukte raid op Dieppe kwam uitgebreid aan bod in de officiële Belgische pers.

Het Nieuws van den Dag van 20 augustus 1942 blokletterde: "Grootscheepse landing van Engels-Amerikaanse troepen bij Dieppe" "Sinds 16 h bevindt zich geen gewapende vijandelijke soldaat meer op het vasteland. Dit groot succes werd behaald zonder dat het ook maar ergens nodig was beroep te doen op noemenswaardige reserves der hogere leiding."

Volgens De Gentenaar van 23 en 24 augustus 1942 heeft "Londen zijn lesje nu wel geleerd" en toont "de rokende overblijfselen van de Britse pantserwagens en transportschepen der TOMMY'S".

De collaborerende Vooruit van 21 augustus 1942 pakt op de voorpagina uit met een smalende cartoon: Caesar te Dieppe : hij kwam, hij zag en liep weg.

“ De landing van Stalin’s plutocratisch reserve bij Dieppe werd op 10 uur tijds een Weergaloze Duitse vernietigingsoverwinning “.

Uit Vichy: De Franse regering deelt volgens Euro-pres mede, dat bij de burgerbevolking te Dieppe 30 doden te betreuren zijn, ten gevolge van de bombardementen tijdens de landingspoging.

Wat volgde er dan nog voor onze streek.

- 7 september 1943: Bombardement op en rond Brussel eist 200 doden en 600 zwaar gewonden. 1200 gebouwen worden vernield.
- 14 januari 1944 Omdat de Duitsers een landing vrezden van de geallieerden, worden de kustbewoners geëvacueerd.
- 10 april 1944 De geallieerde luchtmacht bombardeert, Schaarbeek, Haren, Evere, Melsbroek, Charleroi, Namen, Merelbeke en Hasselt.
- 19 april 1944 Mechelen en Leuven worden zwaar gebombardeerd.

Dinsdag 6 juni 1944, ik zat aan de keukentafel te tekenen, toen plots vader in de keuken stond, moeder was in de schuilkelder orde aan het scheppen, want na de bombardementen van 10 en 19 april 1944 op Haren, Evere en het vliegveld van Melsbroek leefde we 's nachts in de schuilkelder, soms met 5 volwassen en 4 kinderen. Ondertussen had men ook verschillende raids uitgevoerd op de kanonnen in het Machelse veld en dat was kort bij de deur.

Soms kwam één vliegtuig op zijn kant door de straat gevlogen, we zagen de piloot zitten, lag zich op het einde van de straat plat en mitrailleurde de stellingen en vloog dan terug weg. We wisten natuurlijk niet dat het onze vroegere buurjongen was. (een verhaal apart) .

Na Breendonk had ik vader maar enkele keren gezien, daar hij ondergedoken leefde en ik wist natuurlijk niet waar en vragen mochten we niet stellen.

Na de bevrijding in september kwamen we achter de juiste verklaringen en na de inname van de luchtdoelartillerie in het veld achter onze woningen, waren verschillende vrienden van mijn vader tijdelijk ondergebracht in onze werkplaats en moeder moest eten koken, hetgeen we in de oorlog niet hadden werd ons nu met een jeep van het leger gebracht.

Als kinderen stonden onze oren recht en we hadden geen adem genoeg om vragen te stellen, de Jakke was er ook bij en deze vertelde fier als een gieter wat er na Breendonk allemaal was gebeurd aan moeder en mijn oom.

Vanuit Breendonk zijn alle mannen die in de bouw werkte of hadden gewerkt onder bewaking afgevoerd naar Haren in de “Fonderie” aan de Schaarbeeklei. Ze moesten daar de noodzakelijke herstellingen uitvoeren aan de Jumo-fabrieken waar de vliegtuigmotoren werden hersteld en Krupp waar de vrachtwagens terug klaar gemaakt werden voor het front.

Jakke vertelde dat hij met vader en nog twee andere metsers de daken moesten herstellen in de loodsen langs de spoorweg. Jakke en vader kende die daken van vóór de oorlog, omdat zij daar glasherstellingen hadden gedaan.

Van daaruit zijn ze gevlucht langs de regenpijp, hebben zich nog verscholen onder de heule van de Woluwebeek tot het donker werd. Vandaar uit zijn ze naar richting Diegem getrokken naar een geheime bijeenkomstplaats van de weerstand, daar waar later de Wanson fabrieken werden gebouwd, in een bebost drassig gebied.

Moeder schrok als ze uit de schuilkelder kwam en vader daar zag zitten, vader vertelde dat de radio 's morgens vanuit Londen had gemeld dat de Amerikanen waren geland in Frankrijk en met zo'n groot leger dat ze vlug in Brussel zouden staan.

Hij kwam ons verwittigen dat we zo veel mogelijk binnen moesten blijven en zoveel mogelijk de schuilkelder moesten gebruiken, eetwaar opslaan en water, vooral met de kanons achter in het veld.

Vader kon niet blijven, moeder gaf hem nog een zelfgebakken brood mee en gezouten, gedroogd geitenvlees, vulde nog zijn twee soldatenkruiken met water en een doosje aspirine.

Na afscheid genomen te hebben van moeder en klein broertje die ondertussen 3 jaar geworden was en angst had van vader vertrok hij terug langs de tuin, wij mochten aan niemand iets vertellen en ik kreeg de opdracht goed op moeder te letten en haar bij alles te helpen.

Mijn oom die naast ons woonde en bij Philips in Brussel werkte, haalde zijn radio terug boven en werd in de schuilkelder geplaatst, met een zelf gemaakte antenne door het gat van de kolenkelder zodat we alles op de radio konden volgen.

We volgden regelmatig de Londense berichten, ik begreep er niet veel van en moest altijd maar zwijgen, zodat ik veel las en tekende.

WASSERIJ
DROOGKUIS

Hoge Buizen 45
1980 Epegem-Zemst

☎ 02 252 41 51

Fax 02 252 53 00

Brood- en banketbakkerij

Merckx & co

b.v.b.a.
Molenveld 19 - 1982 Elewijt
Tel & fax: (015) 61 17 01

BROODAUTOMAAT

Kwaliteit is onze reclame!

Wij zijn reeds 75 jaar tot uw dienst

1929
75
2004

- KOLEN
- MAZOUT
- VERVOER

B.V.B.A.

VAN CALSTER en ZONEN

Driesstraat 144 - 1982 Elewijt
Tel. 015 / 61 12 51
Fax 015 / 61 22 31

Meubelen en Algemeen schrijnwerk

Guns

- ▼ Ramen en deuren in PVC
- ▼ Rolluiken
- ▼ Muurkasten op maat
- ▼ Plafond in hout
- ▼

Elewijtsesteenweg 10 - 1980 Epegem

Tel en Fax 015 61 22 12

GSM 0475 93.67.41

 TOYOTA

Garage St. Martinus b.v.b.a.

Roger VAN DEN EYNDEN

Damstraat 121 - 123 * 1982 Weerde - Zemst

Tel : 015 - 61.15.11

VERKOOP
NIEUWE WAGENS
MECHANISCHE
HERSTELLINGEN
EN CARROSSERIE

Garage Maurice n.v. Brusselsesteenweg 395 1980 Epepegem-Zemst 015- 61. 14.42

Uit sympathie voor de " *de Semse* " heemkring.

*Voor hun inzet om de plaatselijke historie te bewaren
De familiekunde te behartigen over de inwoners*

Louis Nijs Graaf Cornetstraat 24 1981 Hofstade - Zemst

PESS
MEN'S FASHION

*Actuele mannenmode
Jeans & vrijetijdskleding*

Kleding Marcel Brusselsesteenweg 418 1980 Epepegem - Zemst Tel: 015- 61.15.91

Coiffure Pascale

Brusselsesteenweg 233 Epepegem - Zemst

Tel-Fax: 015 - 61.07.02 @-mail: RP1@pandora.be

De landingsoperatie was voor de geallieerden een relatief succes geworden. Nu kwam het er echter op aan geen tijd meer te verliezen.

Er moesten zo snel mogelijk versterkingen aan land worden gebracht, want de Duitsers zouden niet blijven geloven dat de invasie in Normandië slechts een afleidingsmaneuver was.

In Dieppe hadden de geallieerden de dure les geleerd, goed verdedigde havens niet rechtstreeks aan te vallen en kiezelstranden te vermijden.

Daar kwam bij dat in het invasiegebied volgens ontvangen gegevens, dat door de Duitsers niet minder dan 60 Duitse divisies opgetrommeld konden worden.

Om deze strijdmacht het hoofd te bieden, moesten de geallieerden in staat zijn om op zeer korte tijd twee miljoen soldaten, een half miljoen voertuigen en meer dan drie miljoen ton voorraden aan land te brengen.

Na de landing was de eerste Duitse tegenaanval met succes afgeslagen. Maar het zou zeker niet bij deze ene aanval blijven.

Zolang de geallieerde troepen nog onvoldoende sterk waren om de nazi's te kunnen vernietigen, was tijd winnen en de vijand verspreid houden, de belangrijkste opdracht.

Vanuit Kent werden nog misleidende radiob berichten uitgezonden. Uit deze informatie besloot Hitler nu het gebied van het Nauw van Kales een belangrijke troepenmacht achter de hand te houden en niet in Normandië. Reeds op 14 januari 1944 besloot de Führer de kustbewoners te evacueren, daar hij reeds dan een landing vreesde van de geallieerden.

In de nacht van 5 en 6 juni 1944 zond de BBC de afgesproken boodschappen uit en wisten alle Franse verzetsverantwoordelijken wat hen te doen stond.

Het Franse verzet treedt in actie

Met hun gecoördineerde sabotagedaden slaagden zij erin een aanzienlijke Duitse troepenmacht van de invasiestranden weg te houden.

In maart 1944 waren de Franse interne strijdkrachten onder het gezag gekomen van het geallieerde opperbevel.

De planning van D-Day voorzag in de actieve inschakeling van deze interne strijdmacht bij de vertraging van de aanvoer van Duitse versterkingen naar het front van Normandië. Over een algemene en gewapende opstand werd in de voorbereidingen met geen woord gerept. Roosevelt had immers weinig vertrouwen in het Franse verzet. Volgens de geallieerden moest Frankrijk door de Engelsen en de Amerikanen bevrijd worden. Nadien was een geallieerd militair bestuur voorzien. Maar dit was evenwel zonder de houding van het Franse verzet

gerekend, dat tijdens de bevrijding niet naliet een actieve rol te spelen.

Op 24 mei 1944 werd weliswaar voorrang verleend aan de richtlijnen zoals die door het geallieerde opperbevel waren opgesteld.

Tenslotte hing daar het welslagen van operatie Overlord van af. Maar in datzelfde bericht sprak de Nationale Verzetsraad ook over "een massale verzetsactie met opstandig karakter". Vanaf de lente van 1944 liet het verzet steeds meer van zich horen.

Het gedetailleerde sabotageplan voorzag in het neutraliseren of afremmen van de aanvoer van Duitse versterkingen. De eerste fase beoogde de vernietiging van belangrijke spoorweglijnen.

Maquisards bekijken het resultaat van hun sabotage-actie.

Vervolgens werden te telefoonlijnen en de elektrische installaties geviseerd.

In de avond van 6 juni riep de Gaulle de Fransen op tot een algemene mobilisatie: "Dit is een gevecht voor Frankrijk en van Frankrijk ! De Franse mannen, waar ze zich ook bevinden en wie ze ook mogen wezen, hebben slechts één heilige simpele taak: de vijand te bestrijden met alle middelen waarover ze beschikken. "

In de nacht van de hoofdlanding trad het Franse verzet overal in actie. In enkele dagen tijd noteerde de politie een indrukwekkend aantal onderbroken communicatielijnen. De schade werd weliswaar snel hersteld, maar veroorzaakte toch een onmiskenbare hinder voor de Wehrmacht.

Zo liep de SS-pantserdivisie, gestationeerd bij Toulouse, op het kritieke moment van de geallieerde aanval een belangrijke vertraging op door de verschillende sabotagedaden van het verzet.

De divisie had op 7 juni opdracht gekregen een tegenaanval in Normandië te ondernemen, maar bereikte slechts op 23 juni de gevechtszone. Het geallieerde bruggenhoofd had zich echter in veertien dagen aanzienlijk weten te versterken.

Het verzet slaagde er ook in een permanente sfeer van onzekerheid te creëren, zodat de Duitsers gedwongen werden een deel van hun troepen, nochtans broodnodig aan het Normandische front, in te zetten bij het handhaven van de orde.

In sommige streken was het aantal verzetslieden zo hoog dat overgegaan werd tot het bevrijden van steden. Dit was het geval voor o.a. Tulle, Guéret en Mauriac, waar in de dagen na de landing het Vichy-bestuur vervangen werd en de eerste executies van collaborateurs plaatsvonden.

De Duitse reactie liet niet op zich wachten; verschillende regio's werden door de Wehrmacht uitgekamd. Hierbij werd zonder scrupules en bijzonder wreed opgetreden, er werden 99 gijzelaars aan bomen en palen van de stad opgeknoopt, 149 inwoners werden naar concentratiekampen gevoerd, slechts 48 keerden terug.

De onzekere situatie van de opstandelingen veranderde begin augustus toen de geallieerden een doorbraak van het bruggenhoofd te Avranches forceerden.

Op 7 augustus deed generaal de Gaulle een nieuwe oproep tot de Franse bevolking; "Iedereen kan vechten, iedereen moet vechten, Fransen, sta op en vecht".

Ditmaal slaagde het verzet erin volledige departementen te bevrijden. De Duitsers ontruimden verschillende steden zodat de geallieerden er geen strijd meer hoefden te voeren.

Zo bereikten de troepen van generaal Patch, die op 15 augustus op de zuidkust geland waren, Grenoble na 15 dagen. In de planning had het opperbevel een opmars van 90 dagen voorzien. Dankzij de efficiënte acties van de maquis trokken de troepen zonder enige weerstand langs de Route Napoleon naar Grenoble.

Maar ook in deze tweede fase betaalden de Fransen een zware tol. De terugtrekkende Duitse legers lieten een spoor van vernieling en dood achter.

Men kan zich de vraag stellen of de doeltreffendheid van het verzet bij de bevrijding van Frankrijk in verhouding stond tot de geleden verliezen.

Anderzijds moet worden gezegd dat de deelname van het Franse verzet van groot belang was bij de naoorlogse vredesbesprekingen.

Vele nog in leven zijnde maquis zijn door de huidige Franse president op 6 juni 2004 nog in de bloemetjes gezet en ontvingen een decoratie.

Bij de 60ste verjaardag van D-Day is er ook een Belgische oud-strijder door de Franse president gedecoreerd geworden voor deelname aan de bevrijding, uit de eenheid van de Piron brigade.

Kortgeleden kwam nog de Piron Brigade ter sprake door één van de collega's van de Heemkring, er moest in het archief documentatie zijn, en vermits me dat interesseerde heeft men mij deze samenvatting van het dagboek ter inzage gegeven.

Zoals u verder zult kunnen lezen is dat de belevenis van bij de landing tot de bevrijding van Brussel.

De volgende vraag kan dan gesteld worden, hoe en waarom zijn deze Belgen naar Engeland gevlucht, hadden ze een speciale reden, verschillende van deze dagboeken geven ons hierover een inzicht.

Wat konden we lezen in de kranten van toen

De Vooruit van 8 juni 1944: *"Invasieluchtlandingstroepen grotendeels uitgeroeid"* De krant stelt verder vast dat bij de Belgische bevolking de "heimelijke hoop "te ontwaren is "dat de Duitse legers de inval zullen kunnen indammen en de vreselijke bevrijders buiten ons gebied zullen kunnen houden".

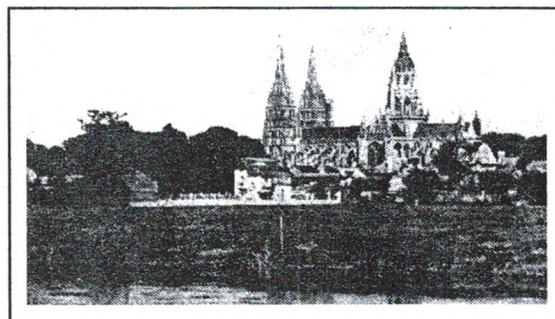
Het Algemeen Nieuws van 8 juni 1944: Bloklettert: *"De Anglo-Amerikanen landen steeds nieuwe troepen tussen Cherbourg en Le Havre "*

De Dag van 9 juni 1944: *meldt dat het schiereiland Cotentin en de sector Bayeux - Caen de zwaartepunten zijn van Montgomery's offensief.*

De Gazet van 10 juni 1944: bericht: *"Vijftien Anglo-Amerikaanse divisies bevinden zich op Fransen bodem "en bedenkt "de Belgische radio-keffers van Londen" met een sneer "Ge zijt en ge blijft gijlie een bende sinistere 'zwanseurs'."*

Volk en Staat van 11 en 12 juni 1944 voorspelt tenslotte: *"Grote gebeurtenissen op het invasiefront op til "*

De krant publiceert verder foto's van geallieerde krijgsgevangenen en van een glunderende, zelfzekere Elias die bij een bezoek aan West-Vlaanderen bloemen in ontvangst neemt.

Bayeux, bezat een schat aan historische gebouwen.

De veldtocht van Normandië

De eerste dagen van de invasie - De Belgische Brigade Piron in Normandië

De Laatste dagen van de bezetting

Tijdens de laatste dagen van de bezetting blijft de Vlaamse pers halsstarrig de Duitse kaart spelen.

De Antwerpse krant "Volk en Staat" van maandag 12 juni 1944 publiceerde een onderhoud toegestaan aan de oorlogsberichtgever van het D.N.B. in het westen, Alex Schmalfuss, verklaarde het hoofd van de generale staf, generaal-veldmaarschalk Gerd von Rundstedt, opperbevelhebber der Duitse legers in het Westen, dat de Duitse legers in het Westen niet rusten en dat zij zich goed kunnen indenken wat de geallieerde invasietroepen van plan zijn.

Door de Duitsers getroffen maatregelen zullen op het gepaste ogenblik in werking treden. De aard ervan mag natuurlijk niet onthuld worden. Overigens, de gebeurtenissen hebben ons tot hertoe niet verrast.

"In elk geval zijn er grote gebeurtenissen op til, besloot de generaal, en wanneer zij zich zullen voordoen, zullen wij beleven dat het hard tegen hard gaat. Dan zal het echter de moeite waard zijn.

Berlijnse militaire kringen melden: "De buitengewone zware verliezen die de invasietroepen hebben geleden zijn voor Montgomery aanleiding geworden om meer dan 17 divisies in de strijd te werpen op de bruggenhoofden van Orne en Vire en in de sector van Carentan."

Bijzonder de luchtlandingsdivisies leden in de gevechten van de vier eerste dagen zulke bloedige verliezen dat de bressen in hun rangen door het aanvoeren van steeds nieuwe versterkingen konden worden gestopt.

"Duitse gevechtsvliegtuigen bombardeerden de scheepsconcentraties van de Amerikanen in de Seine-baai, er ontstonden drie ongehoorde ontploffingen die reusachtige vlammen deden opslaan."

Meer dan 5 divisies vernietigd in 2 dagen.

Ten Westen en ten Noor-Westen van Caen wint de Duitse tegenaanval verder terrein. Gedurende de drie eerste dagen van de invasie vernielden de Duitsers een totaal van 175 gevechtswagens en namen meer dan 1.300 man krijgsgevangenen.

Andere berichtgevingen gaan als volgt:

Terwijl de Britten en Canadezen alle pijlen op Caen richtten kwamen de Amerikanen bij hun opmars naar Cherbourg en Saint-Lô in drassig "bocage"-terrein terecht.

De Duitsers wisten uitstekend gebruik te maken van de eindloze rijen heggen en aarden wallen om zich tot het uiterste te verdedigen.

Op 20 juli 1944 pleegt 'von Stauffenberg een aanslag op Hitler, met het doel de oorlog in te korten. De aanslag mislukt en von Stauffenberg wordt met een aantal medeplichtigen geëxecuteerd.

Onmiddellijk na de aanslag: een springlevende Hitler met achter hem Bormann en naast hem de gewonde Jodl.

Na de mislukte aanslag ging de oorlog gewoon verder. Tot de kern der samenzweerders behoorden: Ludwig Beck, een gepensioneerde generaal, Willem Canaris, was hoofd van de Abwehr, Hans Oster, assistent van Canaris, Karl-Heinrich von Stülpnagel de leider van de staatsgreep in Parijs, Friedrich Olbricht, generaal, Henning von Tresckow, generaal en chef-staf aan het Oostfront.

De eerste dagen na de invasie

De eerste dagen na D-Day hadden de geallieerden de handen dan meer dan vol met de bevoorrading, met de militaire versterking van de bruggehoofden en met de Duitse pantsertroepen die nog steeds veruit de sterkste macht in het gebied vormden.

Dieppe had de geallieerden de dure les geleerd goed verdedigde havens niet rechtstreeks aan te vallen. Daarom werd in de invasieplannen ook geen raid op de havenstad Cherbourg opgenomen.

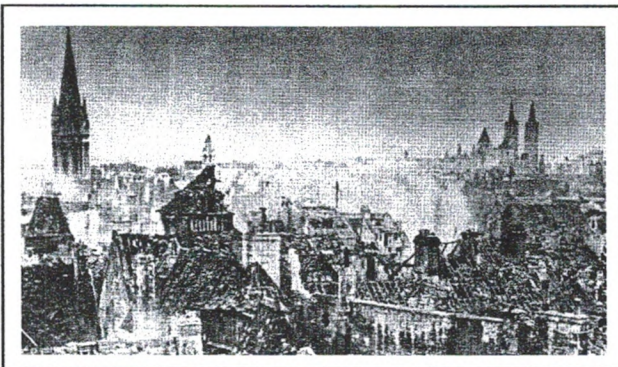
Kunstmatige havens bouwen leek voor de Engelsen en de Amerikanen het enige alternatief. Maar vele betwijfelden of zo'n enorm project ook werkelijk haalbaar was.

Churchill geloofde er echter in en hij bleek gelijk te krijgen. Zowel in de Amerikaanse als in de Britse landingssector werd een kunstmatige haven gebouwd. De zogeheten MULBERRIES bestonden uit twee betonnen golfbrekers met pieren van anderhalve kilometer lengte, en aan de zeezijde versterkt door caissons (drijfelementen). Vóór de golfbrekers werden 93 drijvende stalen casco's (rompen) verankerd.

Binnen de drie en een halve kilometer brede kunstmatige havens werden achttien kilometer drijvende kade en 23 drijvende pieren gebouwd.

In de kritieke periode van de eerste dagen na de invasie bewezen de Mulberries de geallieerden onschatbare diensten. Toen een storm tussen 19 en 22 juni 1944 de Amerikaanse Mulberries verwoestte en de Britse zwaar beschadigde, betekende dat een vertraging van de geallieerde opmars, maar gelukkig dat toen geen onoverkomelijk probleem meer.

Op D-Day waren de Britten van plan om Caen snel te veroveren, met daarbij op de linkerflank de vorming van een sterk front. De stad was dermate strategisch gelegen dat de nazi's wel verplicht zouden zijn haar te heroveren.

Caen moest een hele hoge prijs betalen v/h de vrijheid verwierf.

Terwijl de Duitsers hun tanden op Caen zouden stuk bijten, konden de Amerikaanse GI's een uitbraakpoging wagen op de rechterflank.

Het lot besliste echter anders. Toen de 21ste Duitse Pantserdivisie zich na de mislukte tegenaanval op 6

juni 1944 in de stad terugtrok, scheen het Britse plan in duigen te vallen.

Generaal Montgomery, de opperbevelhebber van alle bij de invasie betrekken grondtroepen, bedacht echter snel een oplossing.

Een Britse aanval zou de Duitse verdedigers in Caen vast houden, terwijl de Amerikanen de tijd kregen om naar het Normandische schiereiland uit te breken.

Rond 8 juni leek het er nochtans eerder op dat de Duitsers de rollen hadden omgekeerd en zelf vanuit Caen een aanval tegen het Britse bruggehoofd zouden inzetten.

Het feit dat op 13 juni 25 Britse tanks door een eenzame Duitse Tiggertank konden worden vernietigd, waarna die zich ook nog onbeschadigd uit de voeten kon maken, laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Terwijl de Amerikaanse actie voorspoedig verliep. Op 17 juni al werd het Normandische schiereiland afgesneden, kostte de Britse verovering van Caen heel wat meer moeite en mensenlevens.

Britse infanteristen op zoek naar de vijand in een dorpje bij Caen

Uiteindelijk kwam de strategische zo belangrijke stad pas op 19 juli 1944 in geallieerde handen. Op dat ogenblik hadden de Amerikanen Cherbourg en St.-Lô al veroverd.

Bernard Montgomery
(1887-1976)

Montgomery was de eerste Britse generaal die bij El Alamein een Duitse bevelhebber een belangrijke nederlaag toebracht. Hij werd van de ene dag op de andere als een nationale held beschouwd en zou dat aureool nooit meer

verliezen. Na in Italië te hebben gevochten, voerde hij bij de geallieerde landing in Normandië de leiding over de grondtroepen.

Na de algemene capitulatie van Duitsland werd Montgomery bevorderd tot veldmaarschalk en in 1946 werd hij geadeld. In hetzelfde jaar werd hij chef van de Imperiale Generale Staf.

Churchill kwam op 12 juni 1944 in Normandië aan om samen met Montgomery de toestand ter plaatse te bekijken ter voorbereiding van de volgende stappen

Eén van de volgende stappen was de reserve in te schakelen om de veroverde gebieden te bezetten en de troepen van de invasie wat rust te gunnen.

De Belgische Brigade in Normandië.

6 juni 1944 D-Day in Normandië en 90 dagen later...
D-Day voor Brussel - 4 september 1944

Een der grootste data onzer geschiedenis, België wordt na een bezetting van 52 maanden bevrijd.

Op 3 september 1944 vernietigen de laatste Duitsers hun archieven in het Justitiepaleis te Brussel waardoor de koepel in de brand opgaat.

Deze laatste Duitse eenheden verlaten de stad via het Meiserplein en namen de richting Leuven.

De "Guards" rukken Brussel binnen rond 8 uur 's avonds. De eerste voertuigen zijn bemand met zeer ervaren soldaten, die het nog veel te druk hadden met het zoeken naar mogelijke verzetshaarden om hun sociale contacten met de bevrijde bevolking te verzorgen.

Uiteindelijk vallen bij de bevrijding van de stad "slechts" 18 doden.

In het spoor van de geallieerden, maakte de Belgische Brigade, op 4 september onder bevel van kolonel Piron, haar triomfantelijke intocht in de hoofdstad.

Het Nieuws van den Dag nr. 119 schreef:

" Brussel verwelkomde haar heroïsche bevrijders met indrukwekkend veel enthousiasme "

Hoe ontstond en wie was de Brigade Piron ? (samengebracht uit verschillende dagboeken)

Het avontuur van Marcel Hellemans uit Kontich begon reeds op 13 mei 1940, drie dagen na de Duitse inval dus.

Op bevel van de regering moesten alle weerbare mannen tussen 16 en 35 jaar zich toen naar een bepaald verzamelpunt begeven, om later eventueel als een soort reserve bij het leger ingelijfd te kunnen worden.

Ik zou in augustus 17 worden en moest dus ook vertrekken: pas vier jaar later zou ik mijn familie terugzien.

Na een helse tocht die zeven dagen duurde (per trein, al liftend, te voet en weer per trein), kwamen mijn reisgezellen en ik uiteindelijk aan in de haven van Cherbourg.

Daar stonden Franse mariniers ons op te wachten, met de bajonet op het geweer. Zonder pardon werd iedereen een schip opgestuurd. We hadden geen flauw benul van waar de reis naar toe ging. Pas toen we die avond aanmeerden in de haven van Southampton, werd ons duidelijk dat we in Engeland zaten.

Wij zijn dus niet gevlucht. Wij werden werkelijk tegen onze wil het Kanaal overgestuurd.

In Londen werden we uitstekend opgevangen in het Crystal Palace. Na enkele dagen quarantaine vonden we onderdak bij een gastgezin.

Wij verveelden ons al snel te pletter en we hadden veel heimwee. Vooral de onzekerheid omtrent het lot van onze families knaagde aan ons.

Eind augustus vernamen we toevallig dat er in Londen een Belgisch leger zou worden opgericht. We aarzelden geen moment en namen vrijwillig dienst.

Onze beslissing was zeker ingegeven door patriotisme. Maar de verveling, de hang naar avontuur en acute geldgebrek speelden zeker ook mee.

Op 2 september zijn we vertrokken naar Tenby, in Zuid-Wales, waar het Belgisch garnizoen toen gevestigd was. Van een goed georganiseerd en operationeel leger was er helemaal nog geen sprake. De nieuwe rekruten kregen aanvankelijk zelfs geen uniform.

Na een tijdje waren er voldoende manschappen toegestroomd om een compagnie fuseliers te kunnen vormen en eind 1940 was het eerste Belgische bataljon een feit.

Dat werd de kern van wat later de Brigade Bevrijding zou worden.

Vrijwilligers nemen hun taak ernstig op, al zijn hun geweren van dan wel van hout.

We kregen toen een heel zware militaire opleiding, met veel marsen, manoeuvres en gevechtsoefeningen. Langzaam werden we klaargestoomd voor de strijd.

Veteranen en nieuwelingen keren terug naar school: wat zeg je als je een Duitser te pakken krijgt ?

In 1942 sloop er stilaan onrust in onze rangen: de oorlog bleef maar duren en we zaten te trappelen van ongeduld om uit onze krammen te kunnen schieten. Maar luitenant-kolonel Piron, die het opperbevel overgenomen had van majoor Cumont, slaagde erin ons in te tomen.

Het Belgisch legertje was inmiddels fel gegroeid: het bestond nu uit gemotoriseerde eenheden, die met alle moderne wapens waren uitgerust en die ook beschikten over een artilleriebatterij, pantserwagens en genietroepen.

Ik had het tot sergeant geschopt en diende als stukoverste in een anti-tankpeloton.

Op 6 juni 1944 waren we op bivak aan de Zuidengelse kust. Plots werd de lucht boven ons verduisterd door enorme hoeveelheden 'Vliegende Forten' en Liberators.

Op de radio hoorden we dat de bevrijding van het continent was ingezet. Meteen wisten we met onze opwinding en vreugde geen blijf meer : eindelijk was het zover !.

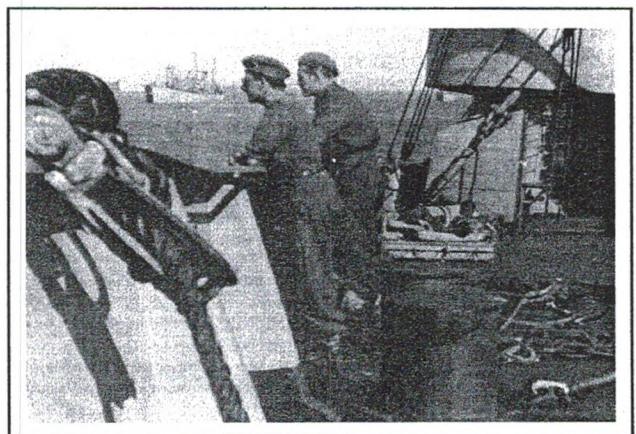
Op dat moment hadden we meer dan vier jaar gewacht.

Het speet me dan ook geweldig dat ik er niet bij was op D-Day. Ik wou met alle geweld naar huis. Niet dat ik een slechte tijd achter de rug had, integendeel zelfs: Groot-Brittannië had ons vier jaar lang met de grootst mogelijke gastvrijheid bejegend.

Sergeant Hellemans, in mei 1944 in Engeland

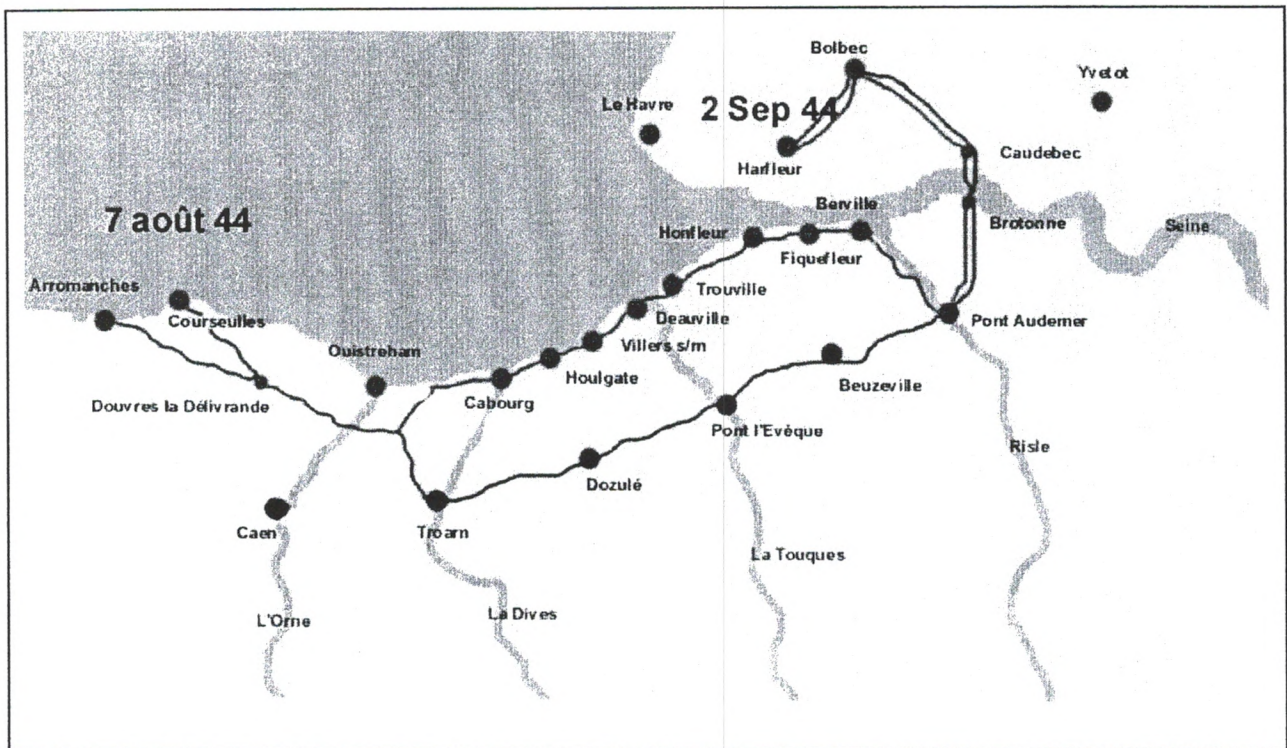
Op 3 augustus was het zover: de 500 voertuigen en 2.200 manschappen van de Belgische Brigade gingen in de haven van Tilbury aan boord van vijf Liberty Ships.

Marcel Hellemans met eerste sergeant Ulisse Nachtergaele (met bril) op weg naar Normandië.

Na een rustige en probleemloze reis legden we aan nabij Courseulles, aan de kunstmatige haven van Arromanches.

Wat ik toen voelde, is met geen woorden te beschrijven, **ik was eindelijk op weg naar huis !**

De brigade Piron had samen met de Nederlandse Brigade "Prinses Irene" van Lt-kolonel de Ruyter van Stevenick, de 2de Franse Pantserdivisie "Leclere", maar ook de 1ste Pools Tankdivisie van Generaal-majoor Maczek en de Tsjecho-Slowaakse Tank Brigade van Generaal-Majoor Liska een voet aan land gezet.

De groepering was onderverdeeld in drie onafhankelijke eenheden. Zij werd gesteund door een artilleriebatterij, een eskadron pantserwagens, een geniecompagnie en een logistieke steuncompagnie met de nodige voertuigen om een onafhankelijke operatie te kunnen voeren.

Engeland zette de Belgische Groepering in om de vijandelijke elementen te achtervolgen langs de Normandische kust, tussen de kanalen van de Orne en Seine.

Reeds de avond van 31 juli 1944 ging een peloton van elke gemotoriseerde eenheid scheid in een landing ship tank te Tilbury (het waren het Pl. Van Lt Thumas van de 3de Eenheid, het Pl. Van Lt. Rogge van de 2de en het Pl. Van Lt. Luyckx van de 1ste Eenheid.)

Zij steken het kanaal over en ontschepen in de haven van Arrormanches. Deze mannen maken deel uit van de Advanced Party, ten einde de aankomst van de Groepering voor te bereiden.

Op 2 augustus verlaten Kapitein Didesheim (inlichtingenofficier), Kapitein Howell (Artilleriebatterij) en dertien manschappen op hun beurt Engeland.

Om 11 uur 30 landen zij te Amblie, een landingszone een 10 kilometer ten zuiden van Courseules en op

een honderdtal meter van de Staf van het 1ste Canadese Leger. Hun opdracht bestaat uit verkenning en contactname.

Op 4 augustus worden de laatste manschappen ingescheept zodat de vier Liberty Ships van elk 10.000 Ton (de Gladstone, de Paul Benjamin, de Henry Austin en de Finlay) klaar zijn.

In de loop van de avond worden de motoren gestart en vervoegen zij het konvooi dat zich vormt in de monding van de Theems.

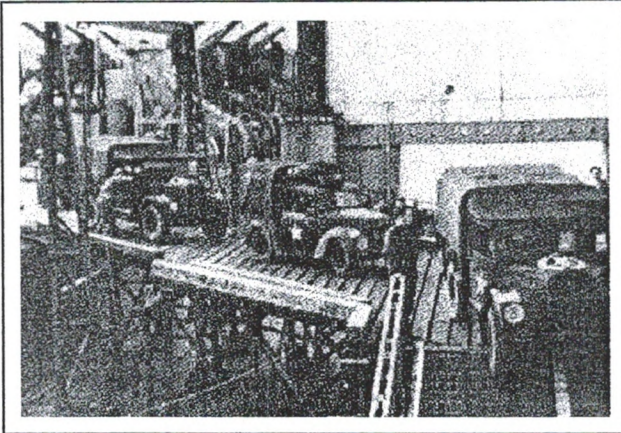
Op 6 augustus wordt om 8 uur 15 het anker gelicht voor de oversteek van het kanaal.

Op 7 augustus, rond 10 uur is het langverwachte ogenblik aangebroken. De ontschepping van de Groepering begint, in Arrormanches voor de voertuigen en in Courseules voor het personeel.

Nauwelijks geland vormde zich een lange colonne. De Groepering zette zich in beweging om 's nachts aan te komen in Douvres-la-Délivrande en in Plumetot waar ze hun bivak opslaan. De Staf brengt de nacht door in het kasteel van Ranville (gravin Roban-Chabot).

De ochtend van 8 augustus komt de Groepering onder bevel van de 6th Airborne Division van Generaal-Majoor Gale, deze hangt op zijn beurt af van het 1ste Canadese Leger (onder bevel van Generaal Crerar). Deze gehaalde parachutisten waren op D-Day als allereersten in Normandië gedropt.

Kolonel Piron neemt contact op met de Britse Staf die zich in de kalkontginning op de rechteroever van de Orne installeerde.

Ontscheping in Arromanches voor de voertuigen.

Ontscheping van de manschappen in Courseulles.

De opdracht van de Groepering bestaat erin van zich als reserve voor de Divisie op te stellen op de linker oever van Orne, nabij Sallenelles.

De Groeperingstreinen (voertuigen) worden reeds door de Britse Divisie gebruikt om parachutisten naar Pont l'Evêque te brengen.

In afwachting dat de bres in de Duitse verdedigingslinie groot genoeg was, werd de Belgische Brigade als bruggehoofd gebruikt.

De Duitsers bestookten ons onophoudelijk beschrijft **Marcel Hellemans**, met zware artillerie en mortieren, maar we gaven geen kik. Belgische patrouilles drongen zelfs enkele malen door in de Duitse linies.

Jules Floridor beschrijft het volgende : De avond van 9 augustus gaat de Groepering over tot aflossing van de 5de Britse Commando Brigade. Voor hun bevinden zich een Duitse Infanteriedivisie en de 12de Divisie Panzergrenadiers SS.

De Groeperingstreinen worden in de steengroeven langs de bruggen van het kanaal ondergebracht.

De Staf betreft het gemeentehuis van Hauger. Verder naar voren installeren de 3 gemotoriseerde eenheden zich in lijn, vanaf de moerassen op de oever van de monding van de Orne.

De Geniecompagnie en de pantsers zijn in reserve. De Artillerie staat in batterij op de linkeroever van het kanaal.

Op 13 augustus ligt de Groepering in lijn en heeft contact met de vijand voor de dorpen Sallenelles en Hauge De Belgische Groepering wordt de kuststrook toegewezen.

De 1ste Eenheid (Majoor Wintergroen) bevindt zich links aan de kust.

De peloton's van de 3de Eenheid houden de ingang van het dorp Sallenelles ter hoogte van de school bezet.

De 2de Eenheid bevindt zich in het midden ten zuiden van de weg naar Franceville. De rand van het dorp is nog steeds in handen van de Duitsers.

De ganse streek wordt door de Duitsers bewaakt vanuit een betonnen bunker die zich in de monding bevindt.

In de steengroeve van Basse l' Ecarde, minder dan één kilometer achter de linies bevinden zich de pantserwagens in reserve.

Ikzelf Jules Floridor (pantsereskadron) en mijn voltigeurs werden afgedeeld bij de "Ferme du Buisson", de drukst bezochte plaats inde sector.

Luitenant-Kolonel Deridder (Artilleriebatterij) heeft stelling genomen langs het Ornekanaal nabij Haute-Longueville en begint dadelijk het in batterij plaatsen.

De achterwaartse troepen en treinen bivakkeren langs de rivier.

Majoor Poncelet, Stafschef van de Groepering, ontplooit zijn kaarten in op het landgoed van de familie Fabre te Hauger

Soldaat Lebrecht (chauffeur van Kolonel Piron) ontvouwt er het veldbed van zijn chef in de minst oncomfortabele kamer.

De Genie installeert zich als reserve in een boomgaard.

De Artilleriebatterij beschiet gedurende vijf opeenvolgende dagen de Duitse stellingen.

Op 14 augustus ontmoeten bevriende en vijandelijke patrouilles mekaar in de eerste weg naar rechts bij het verlaten van Sallenelles en die naar de "Ferme du Buisson" leidt.

Een granaat valt naast **Luitenant Georges Van Der Veen (chef van het 5de peloton van de 2de Eenheid)**, deze is zwaar gewond. **Cadet Raymond Van Remoortele** neemt hem op de schouders, nadat hij het peloton toevertrouwd aan **Joseph Gillebert**.

Een vijandelijke patrouille infiltreert tussen de Engels en de 1ste Eenheid.

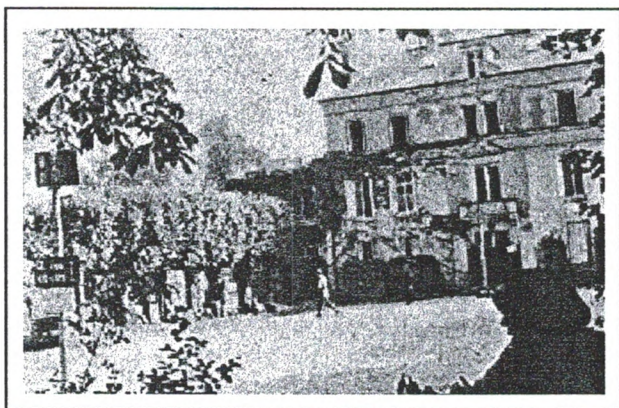
Luitenant Jacques Wanty (2de peloton-1ste Eenheid) wordt geraakt in de schouder en **Sergeant Dewandez** moet afgevoerd worden naar het veldhospitaal.

Bij de 3de Eenheid wordt de jonge **soldaat Bastin** gewond gedurende een patrouille, door de Duitsers gevangengenomen. Hij blijft gedurende enkele dagen bij hun en laat hen dan in de steek om de eigen rangen te vervoegen.

De eerste Duitse gevangenen komen toe in de CP (Commando-Post) van de Groepering. De CP van de 2de Eenheid geïnstalleerd in het huis van Lavallee moet een Duits salvo incasseren. Het huis van Mauber krijgt diezelfde avond eveneens zwaar te verduren.

Beschieting met 25 ponders.

CP. Van de 2de Eenheid in Huize Lavallee.

Op 15 en 16 augustus vallen de Belgische troepen onder zwaar mortieruur, zij lijden hun eerste verliezen. Voor **soldaat Edouard Gerard** (5de Pl.-3de Eenheid) kan **dokter Goldblatt** niets meer doen....Toevallig is de jongste vrijwilliger van de mannen van Piron ook de eerste "gestorven op het veld van eer".

Op hetzelfde ogenblik krijgt **Luitenant De Block** van de 1ste Eenheid een salvo in het been. Het zal afgezet moeten worden. Om de bevolking te beschermen wordt het dorp Sallenelles geëvacueerd.

De grote dag is aangebroken **17 augustus 1944**

Marcel Hellemans beschrijft: We gingen over tot een grootscheeps offensief dat de Duitsers definitief uit de sector moest verdrijven.

We rukten op langs de Côte Fleurie. Stap voor stap hebben we die volledig bevrijd, van Sallenelles tot Honfleur.

Dat is zeker niet zonder slag of stoot verlopen. We werden zwaar onder vuur genomen en moesten ook door dichte mijnenvelden. Toch vielen al die idyllische kustplaatsen één na één in onze handen. Merville-Franceville, Cabourg, Villers-sur-Mer, Deauville, Trouville.

De bevrijding van die mondaine badplaats was toen echt voorpaginanieuws. Marcel gaat nog geregeld terug naar deze plaatsen, aan de Côte Fleurie heeft hij veel kameraden verloren.

Jules Floridor beschrijft: Bij de ochtendgloren komt een eerste verwittigingsbevel bij de Groepering toe.

Om 3 uur 's morgens moeten de Belgen aanvallen.

Hun opdracht bestaat erin de posities die Franceville en Merville bestrijken, te veroveren.

De Kolonel geeft het bevel aan de 2de en de 3de gemotoriseerde eenheid om zwaar bewapende patrouilles uit te sturen.

Die van de 2de Eenheid komt vast te zitten in een mijnenveld en ligt onder zwaar vijandelijk mitrailleurvuur.

Cadet Van Remoortele die het bevel voert sneuvelt, twee ma worden gewond. De anderen kunnen dank zij de artilleriesteun ontsnappen.

De patrouille van de 3de Eenheid, die de kustweg volgt in de richting van de "Moulin du Buisson" wordt op 200 meter van de voorwaartse posten gestopt.

Om 7 uur 10 komt het bevel tot uitvoering van de operatie "Paddle" toe op de CP van de Groepering.

(de 6de Airborne Division werd in de operatie "Paddle" (zweefvlieger) voorwaarts gezonden op de as Troarn-Dozule-Pontl'Éveque, zijn linkervleugel bestond uit de 1ste Belgian Group van LtKol Piron, de Nederlandse Brigade "Prinses Irene" van LtKol de Ruyter van Stevenick, het 12 Devons van LtKol Gleadell, het 1ste Royal Ulster Rifles van LtKol Carson en het 2de Ox Bucks van LtKol Roberts).

Alles is klaar. De Kolonel geeft het bevel om te vertrekken aan de 2de en de 3de Eenheid.

Het pantserskadron heeft als opdracht zo snel mogelijk door te stoten langs de kustweg en de weg naar Merville. De weerstand is bijzonder groot. De weg is gemijnd en ligt onder vuur van de versterking van de "Moulin du Buisson" waarvan het centrum door een gepantserde kazemat gevormd wordt.

Deze bevindt zich op een duintop.

Bespreking in CP, Kolonel geeft bevel om te vertrekken.

De andere reis weg volgt smalle holle wegen die zwaar vermijnd werden. De pantsers kunnen slechts stapvoets vooruit komen en dienen herhaaldelijk beroep te doen op de genietroepen.

Een twaalfstal mijnen worden door adjudant Harboort en zijn ploeg geneutraliseerd. Maar één mijn ontploft, een ontmijner vindt de dood en **adjudant Harboort** blijft dodelijk gekwetst achter, hij zal twee dagen later overlijden.

Luitenant Sauvage (PI chef van het eskadron) wordt aan de rug gewond. Hij wordt vervangen door zijn **adjudant Noel** en later wordt de verantwoordelijkheid aan mij, **Jules Floridor**, overgedragen.

De scoutcar van **Rouzee** ontploft. Om 10 uur 40 volgt de mededeling dat Sallenelles ingenomen is door het **3de PI van Dewandre**.

Zij hebben hun opmars hernomen, maar deze wordt ernstig vertraagd door mortiervuur en mijnen.

Opruimen van de mijnen

Het 3de PI van Dewandre wordt 300 meter ten noorden van Sallenelles gestopt. Om 11 uur wordt een gedeelte van het pantsereskadron ter beschikking gesteld van het Engelse "12 Devons" dat rechts van het Belgische dispositief vordert.

Om 12 uur 30 geeft de Kolonel het bevel aan de **1ste Eenheid** om zich naar "Ferme du Buisson" te begeven. Van hieruit dient zij de ostrand van Franceville aan te vallen, rechttoe rechtaan, maar mits de versterkingen van de kustweg te vermijden.

Deze tactiek slaagt en de **1ste Eenheid** dringt door tot op het strand van Franceville, het eerste objectief van de Belgische Brigade.

Ondertussen konden de andere eenheden eveneens vooruitgang boeken.

Na een intense artillerievoorbereiding begint de bestorming van het klein fort met onder mijn bevel de Winklers (Troop 2,4 en 5).

De Duitsers vluchten als hazen. Het PI Winklers (voltigeurs) van het pantsereskadron hadden de Duitsers uit het fort "Moulin du Buisson" verdreven. De Geniecompagnie ruimt de weg en verwijderd mijnen en versperringen. Om 19 uur bezet de Brigade al zijn objectieven, **beschrijft Jules Floridor**. Nu begint een echte achtervolgingskoers.

18 augustus

De ganse dag wordt het bruggenhoofd van de Dives, bezet door de vijand, verkend.

De inlichtingen bezorgt door de Franse weerstand blijken te kloppen. De geniecompagnie ontmijsde de weg van Cabourg naar Bruqueville.

De artillerie verplaatst zich naar Gonnevillle, later naar Vauville sur Mer. Gedurende vijf dagen zullen ze de Duitse stellingen bestoken.

20 augustus.

Gezien de vele vernielingen wordt het pantsereskadron, die niet meer met de Groepering kan vorderen, afgedaald bij het verkenningsregiment van de **6de Divisie**. Deze laatste leed heel wat verliezen sinds de landing. Vandaar dat de bevelhebbers van dit regiment blij waren met de komst van het Belgische eskadron om opnieuw contact met de vijand te zoeken en dit in de richting Dozule-Annebault.

De rest van de Groepering bevindt zich te Auberville.

21 augustus.

De Belgische troepen trekken op de oevers van de Dives, Cobourg binnen. Alle bruggen over de Dives waren vernield. De Kolonel richt er zijn voorwaartse commando-post in, en de **1ste Eenheid** trekt de stroom over met behulp van omstandigheidmaterieel. Ze trekt voorbij Houlgate en vordert naar Auberville waar ze op hevige weerstand stoot van de Duitse achterwacht.

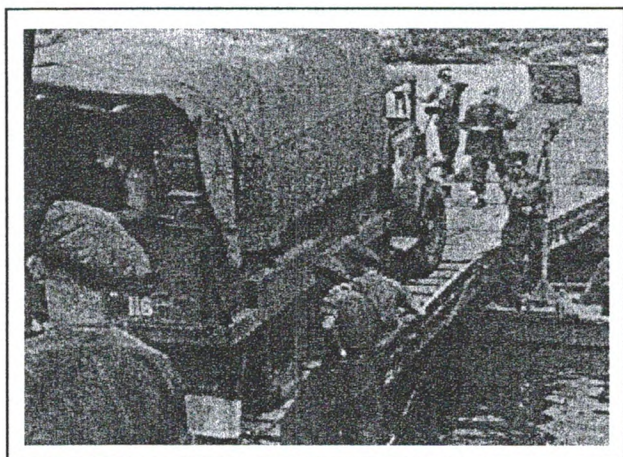
Een sectie van het **peloton van Lt Jacobs**, met een Frans patriot als gids, Lt Lefevre, valt in een hinderlaag. Zij vallen onder het vuur van vier automatische wapens, 5 man worden gedood (pelotonscommandant Betbeze, de soldaten **Beckaert, Jadon, Gurhem en De Boeck**) evenals **Lt Lefevre**. Aalmoezenier **Dethise** die ter plaatse komt om de doden en gewonden te helpen wordt eveneens getroffen en dient afgevoerd te worden.

Ondertussen werkt de Genie samen met de bevolking onverdroten verder om de oversteek van de Dives mogelijk te maken.

Enkele jeeps kunnen uiteindelijk oversteken en de troepen in lijn voorzien van de nodige ravitaillering. Om 19 uur ontvangt men een bericht van het commando van de 6de Airborne "Gelukwensen voor uw vordering". Gedurende de avond wordt er strijd geleverd door de 1ste Eenheid die de eerste weerstand kan breken zonder artilleriehulp.

's Nachts, versterkt door elementen van de 3de Eenheid en met artilleriesteun herneemt deze eenheid de aanval.

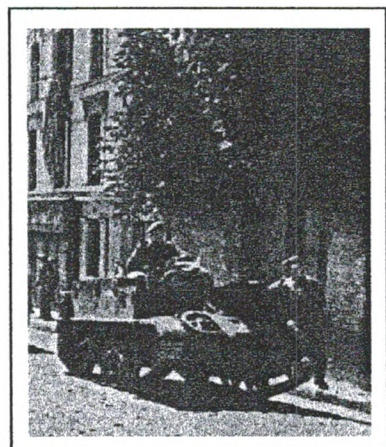
Ditmaal wordt het een compleet succes en de Duitsers haken af.

Belgische Genietroepen, geholpen door de bevolking maken een oversteek van de Dives.

Ondertussen vordert het eskadron pantserauto's meer naar het zuiden. Om 6 uur, te Goustainville, en terwijl hij zijn orders geeft aan zijn pelotonscommandant, ontvangt de eskadroncommandant (Majoor de Seliers de Moranville) het bezoek van de commandant van het Britse verkenningsregiment. Deze richt zich tot de groep Belgische officieren en zegt: "gentlement, voor u het brandende Dozulé, achter u het brandende Troarn, links van u een andere brandende stad, ik weet niet welke. Ik weet niet de vijand zich nu bevindt, maar jullie zullen hem zeker vinden. Good Luck"

's Middags vindt het eskadron de vijandelijke hoofdweerstand op de lijn Branville, Annebaut, La Chapelle en Hainfray. Enkele pantsers krijgen het bevel een observatiepost op te richten.

Rond 18 uur vraagt een Engels generaal de bezetting van Branville te controleren.

De naderingsweg is gevaarlijk voor de pantserwagens.

Heel voorzichtig en aan het hoofd van zijn troepen vordert Lt Dewandre. Hij bereikt het centrum van het dorp waar hij een groot vijandelijk detachement verrast.

De Duitsers komen te voorschijn uit alle omliggende huizen. Alle pantserwagens openen het vuur. Aan de noordkant van het dorp ontdekt de scoutcar een anti-tankkanon. Lt Dewandre geeft het bevel het contact af te breken vooraleer de Duitsers van hun verrassing bekomen zijn. De wapens schieten in alle richtingen. De weg ligt bezaaid met vijandelijke doden en gewonden.

Om 19 uur 25 vervoegt Lt Dewandre zijn eenheid met de inlichtingen.

Hij krijgt later het "Military Cross".

22 augustus

Bij het ochtendkrieken wordt de opmars hervat. Ditmaal met de gevechtsvoertuigen die de Dives overstaken via de brug gebouwd door de Belgische Genie. Om 13 uur trekt de Groepering Villers sur Mer binnen waar ze door de bevolking op uitbundige wijze ontvangen worden. Overal wapperen Belgische, Franse en Engelse vlaggen. De klokken luiden en de menigte roep "leve België, dank u, leve Frankrijk".

's Avonds bereiken ze de oevers van de Touques en bezette Deauville.

De Belgische Groepering is de eerste om deze rivier te bereiken.

Generaal Gale heeft Kolonel Piron naar zijn Staf geroepen om hem te feliciteren met de snelle opmars van zijn Groepering. De bruggen zijn vernield en de Duitsers bezetten de hoogten van Trouville.

Van hieruit bestoken zij de Belgische stellingen met mortier- en artillerievuur.

Twee soldaten van de 1ste, **Rouche en Fournier** worden gedood voor de ruïnes van de brug.

De artillerie en de zware voertuigen die de Dives overstaken te Troarn, vervoegen Deauville. Het Hoofdkwartier installeert zich in een boerderij uitgebaat door Belgen.

De Geniecompagnie installeert zich te Lieu-Bille. De artillerie kiest positie in Clabecq.

23 augustus

Het zijn de Belgen die als eersten de Touque oversteken tussen Deauville en Pont l'Evêque. Aan de kust neemt de **Eenheid van Wintergroen** het voortouw. Tussen Dives en Touques worden alle wegen die door de 6de Airborne zullen gebruikt worden verkent door het eskadron pantserauto's

Te Pont l'Evêque heeft de "Troop One" de eer om de eerste schoten uit te wisselen. Nauwelijks over de Dives is het **Wintergroen** die, vanuit Houlgate doorstoot naar het kasteel "Fouchet de Carel" op de helling van Chaumont (**verkenningsploeg van Roelants**).

Achter hun bevindt zich het 5de stormpeloton van **Georges Jacobs** met op kop de sectie van Sgt **Degroote**

Achter hun eveneens het peloton van **José Schmitz**. Begeleid door Franse weerstanders uit Houlgate, **Dauvilair en Lefevre**, banen ze zich een weg van de boerderij "Chagnet" naar boerderij "Tolleville" en zo naar de heuvelkam.

De Geniecompagnie onderhoudt de reis weg van de Divisie en ontmijnt de weg Pré le Houx. De artilleriebatterij heeft stelling genomen te Coudret-Rabu.

Meer naar het zuiden, nadat Branville ingenomen werd, is het "Troop One" van **Floridor** dat zich naar Pont l'Evêque begeeft.

Dewandre neemt de weg naar Beaumont en de brug van Rocheville.

Verhaeghe zet koers naar Clabecq en de brug van Fierville.

Het is 8 uur 30, "Troop One" **Floridor** is voorbij Annebault

24 augustus

Om 8 uur 30 geeft de kolonel het bevel om de opmars verder te zetten en de vijand terug te slaan. Gezien de brug vernield werd neemt de infanterie wapens en munitie inde armen en overschrijdt zo de restanten van de brug.

De burgerbevolking voert constructiematerieel aan en de Genie begint met de bouw van een bak om de voertuigen over te zetten. Ditmaal is het de 3de Eenheid die het voortouw neemt. De opmars vordert moeilijk. De weerstand van de Duitsers neemt af. Er worden heel wat gevangenen genomen. De Belgische Groepering heeft een voorsprong van 8 Km op de rest

van de Divisie. De voertuigen hebben natuurlijk niet kunnen volgen.

'S Avonds staat de Groepering voor de poorten van Honfleur, de volgende morgen trekken zij erbinnen. De artillerie heeft stellingen bezet te Saint Benoît d'Herbetot.

25 augustus

In de ochtend dringt de Infanterie binnen te Honfleur, doorkruist de stad, maar wordt gestopt te Figuefleur door het vuur van automatische wapens en antitank geschut.

Het PI **Verhaeghe** van het pantser eskadron vervoegt en steunt hen.

Een van zijn voertuigen incasseert een voltrefter.

De tankcommandant is gewond en de chauffeur **Van den Broeck** is dood. De onderofficier **Delaisse** is eveneens zwaar gewond. In de loop van de voormiddag concentreert de Groepering zich te Honfleur. De menigte geeft uiting van zijn vreugde voor de bevrijding, maar ook van zijn woede. Vrouwen die zich hadden laten verleiden door het prestige van het Duitse uniform worden publiekelijk kaal geschoren en door de straten gesleurd.

Heel summier wordt er recht gesproken over twee verraders. Recht tegenover hun, aan de overkant van het water zien de Belgen de haven van Le Havre.

Ondertussen hebben de gemotoriseerde elementen de Touques overgestoken in Pont l'Evêque en hun eenheid vervoegd. De Staf neemt zijn intrek in "l'Auberge du Cheval Blanc" waar een charmante jongedame, gekleed als Alzasiëner, bloemen overhandigt aan **Kolonel Piron**. Zij brengen de dag door in deze kleine vissershaven. De bevolking is nog steeds onder de indruk van de Duitse gruwel.

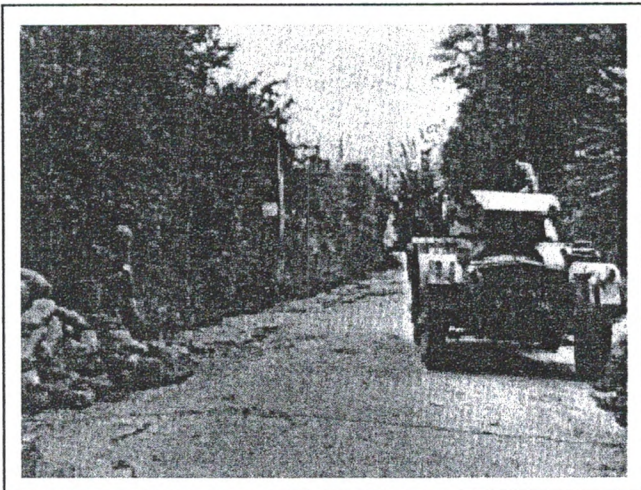
Vorige nacht nog hebben ze enkele patriotten gefusilleerd. De weerstanders hebben een jonge Belg aangehouden die aan de slachting van de vorige nacht heeft deelgenomen. Zij willen hem overdragen aan de Groepering, wat **auditeur John Gerard** weigert.

De artillerie heeft stelling genomen te Quitteville.

Vissershaven Pont l'Evêque, de Staf neemt hier zijn intrek.

In de nacht van de 25ste krijgt de Groepering het bevel de opmars verder te zetten en opnieuw contact te maken met de vijand. De Duitsers verlaten de heuvels van Fiquefleur. De achtervolging wordt ingezet via Berville en Foubec. Daar wordt de voorwacht gestopt door zware beschietingen vanuit de heuvels die de vallei van de Risle domineren. De infanterie lijdt er enkele verliezen. **Onderluitenant Van Cauwelaert**, zoon van de minister, is licht gewond. De jonge soldaat **Mouchet** wordt gedood terwijl hij, onder vijandelijk vuur, de gewonden verzorgt. De voorwacht zoekt nu contact met het pantsereskadron dat meer naar het zuiden doorstootte.

Pantserwagen van de voorwacht, verkenningsvoertuig.

In de loop van de dag ontvangt de Groepering het bevel te verzamelen te Berville.

Daar installeren ze zich in de boomgaarden om er gedurende twee dagen te bekomen van de vermoeidheid van hun snelle opmars. Voor hun bevindt zich de grote monding van de Seine, in het westen Le Havre. De Groepering verlaat het 6de Airborne. Deze keert terug naar Groot-Brittannië om er zich te reorganiseren en zich voor te bereiden op latere operaties. De Groepering komt onder orders van de 49ste Divisie van **Generaal Barker**.

Op 25 augustus om 6 uur 50 krijgt het eskadron Pantserauto's het bevel om door te stoten in de richting van de rivier Morelle, daarna de Risle en om op de rechterflank contact te zoeken met de verkenningselementen van de 49ste Britse Divisie.

Majoor Selliers zet **Troop Verhaeghen** op de as Honfleur, Fiquefleur, Equainville, Berville, Foulbec. Rond 10 uur 25 installeert de CP van het eskadron zich op 300 meter ten oosten van St. Benoît d'Herbetot.

Verhaeghen komt aan de brug van Fiquefleur. Deze is intact en hij wil ze bij verrassing nemen.

Maar hij valt onder Duits vuur. Hij is gewond evenals drie van zijn manschappen. **Bihay** gaat één van hen halen, onder vijandelijk vuur, dit terwijl **Verhaeghen** verder alle inlichtingen doorgeeft per radio.

26 augustus.

Generaal Gale, die het bevel over de divisie heeft, besluit, om het eskadron naar Pont Audemer te sturen. Dit om de terugtocht van de Duitse achterwacht af te snijden. Om 8 uur 15 stelt Lt **d'Oultremont**, die als opdracht heeft een actie te ondernemen tegen de brug van Foulbec, dat de brug vernield werd. Het eskadron valt onder vuur van de vijand die zich ingegraven heeft op de hellingen van de Risle.

Maar **Kolonel Piron** had sedert het vertrek de 3de gemotoriseerde eenheid op de as Honfleur Berville, Foulbec geplaatst om ze voor de Groepering te laten vorderen. De eenheid verlaat Conteville en komt ter hoogte van het eskadron.

Ook zij vallen onder vijandelijk vuur. Gezien de intensiteit van het vuur dient de eenheid zich terug te trekken en betreurt zij enkele gewonden.

Soldaat Mouchet wordt er gedood en wordt in het dorp begraven. De artillerie bevindt zich te Saint Maclou.

27 augustus

Het eskadron komt terug onder Belgisch bevel.

De brio waarmee ze de laatste zes dagen strijd voerden levert hen de gelukwensen van het verkenning Regiment van de 6de Divisie op.

28 augustus.

In de loop van de avond krijgt de Groepering het bevel de Risle over te steken te Pont Audemer en hun bivak op te slaan in de boomgaarden van Corneville. Gedurende deze twee dagen bezette het 49ste de zuidoever van de Seine.

29 augustus

De Groepering die bivakkeert te Berville komt onder bevel van de 49ste Britse Divisie.

Zij rukt op naar het zuiden van het bos van Brotonne, het eskadron installeert zich te Cauverville en Roumois. De Geniecompagnie construeert een brug over de Risle aan de gevangeniskaai.

De artilleriebatterij bestookt onophoudelijk het bos van Brotonne waar de Duitsers hun toevlucht zochten met al hun materieel, dat ze later zouden achterlaten.

Cadet Verhaeghe krijgt toelating een ongewone verkenning uit te voeren.

In burger, met valse papieren en begeleidt door een visser en 4 jonge Fransen voert hij een verkenning uit op de andere zijde van de Seine.

Hij verzamelt inlichtingen betreffende de Duitse strijdkrachten en de verdediging van Le Havre die van kapitaal belang zijn.

De juistheid van zijn inlichtingen betekenen een grote hulp voor de vordering naar Le Havre en voor de snelle inname van de stad door de 49ste Divisie.

31 augustus.

De Groepering krijgt zijn orders. Zij zullen de Seine oversteken onder bescherming van het verkenningsregiment van de 49ste Divisie. Zij dient zich te hergroeperen ten zuiden van Yvetot, oprukken naar Le Havre en contact zoeken met de vijand....de oversteek van de Seine gebeurt op verschillende plaatsen. Drie oversteekplaatsen worden ingericht met vlotten met motor te Caudebec en stroomopwaarts. De pantsers van **Majoor Selliers** steken als eerste over bij valavond.

Kolonel Piron begeleidt **kapitein Bloch**, liaisonofficier, op het eerste vlot. De operatie verloopt langzaam en zal tot de volgende avond duren.

Het eskadron komt om 18 uur aan op zijn oversteekplaats, maar moet wachten op de tewerkstelling van de Britse Genie. Om 21 uur steekt het eskadron de Seine over te La Mailleraye. Deze operatie duurt tot de volgende ochtend om 10 uur.

De Staf steekt om 11 uur te Caudebec over, zij worden gevolgd door de artilleriebatterij. Op hetzelfde ogenblik trekt de 3de eenheid door het bos van Brotonne. De groeperingtreinen steken over via de spoorwegbrug van Rouen.

Gezien de trage oversteek kan de opmars naar Le Havre dan pas tegen de middag van 1 september beginnen. Het zijn de pantsers van het eskadron die de reis weg openen en de bescherming van de opmars van de 1ste gemotoriseerde eenheid verzekeren. Weldra bereiken ze Bolbec en Harfleur. De Duitsers hebben hun voorposten opgesteld op de oostelijke rand van de diepe vallei die voor de stad ligt. Ij kunnen snel opgerold worden. De westelijke heuvels daarentegen worden hevig verdedigd en zijn bezaaid met betonnen bunkers. De voorwaartse CP wordt tussen Caudebec en Lillebonne ingericht.

De gemotoriseerde eenheid, gesteund door de artillerie staan klaar om tot de aanval over te gaan als plotseling, rond 18 uur, **Kolonel Piron**, **Generaal BARKER** ontmoet.

Nieuwe orders worden gegeven. Gedurende de nacht zal de Groepering afgelost worden door de Divisie. De groepering dient zich te hergroeperen en zich klaar te maken om de volgende ochtend te vertrekken. Voor de Belgen zit de Campagne van Normandië erop. Het bevel is gegeven om op te rukken naar Arras.

1 september

Bij het ochtendgloren wordt het eskadron afgelost door het 49ste verkenningsregiment. Wordt naar Lyons-la-Forêt geroepen. Inde loop van de namiddag verlaten de pantserauto's Saint-Roumains en begeven zich naar Yvetot.

De geallieerde legers hebben de Seine overgestoken, Parijs is bevrijd. De Anglo-Amerikaanse en Frans leger rukken onstuitbaar op naar België en de Elzas.

En toen ging alles plotseling héél snel. De Duitse troepen vluchtten massaal voor ons uit.

Op die dag ontvingen de soldaten het emotioneel bericht dat het ogenblik was aangebroken om Le Havre te verlaten en naar Brussel op te rukken.

Generaal Horrocks, bevelhebber van het 30ste Britse Korps, beloofde de **Belgen** met dit bevel voor de uitstekend uitgevoerde opdracht. Hij had geen betere keuze kunnen maken.

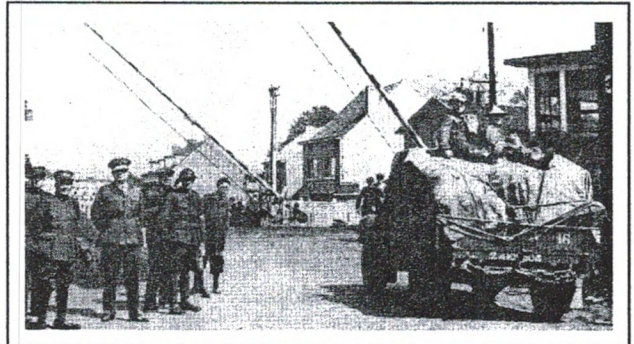
Ondertussen waren ook de geallieerde troepen in de nabijheid van de Belgische grens aangekomen.

Generaal Adair, bevelhebber van de Britse "Guards Armoured division" kreeg bevel van **Horrocks** Brussel zo vlug mogelijk te bereiken.

Terwijl de 11de Pantserdivisie via Seclin, Aalst en Wolvertem dringend de Antwerpse haven moest bevrijden, stootte **Adair** via Arras, Douai, Doornik en Halle naar Brussel door.

3 september

Die dag staken we, rond 16,30 uur, al nabij Rongy (Henegouwen) de Belgische grens over. Je kan je niet voorstellen wat er toen door me heen ging... Meer dan vier jaar, zegt Marcel, had ik naar dat moment zitten snakken.

De Frans-Belgische grens bij Rongy (Henegouwen)

Toen we de grens overschreden, werd de ontroering velen van ons te machtig, en wij stonden niet alleen met onze tranen: ook de dorpsbewoners waren buiten zichzelf van vreugde.

Ze onthaalde de Belgische jongens met een verwarmend enthousiasme.

Doodmoe hielden we in Edingen halt. Voor het eerst sinds vele dagen konden we ons wassen en wat uitblazen.

Al de avond van 3 september deden de eerste "Guards" een intrede op het Brusselse grondgebied. De leden van de Brigade Piron, gestationeerd in Enghien (Edingen), reageerde ontgoocheld toen ze vernamen dat de Britten hen voor waren geweest.

De eerste verkenningen te Brussel de avond van 3 september

4 September 1944.

De lang verwachte dag brak aan. We stoomden vrijwel ongehinderd door naar Brussel.

De Britse tanks baanden de weg en onze Brigade volgde er vlak achter.

Kolonel Jean Piron, stond recht in zijn voertuig. Triomfantelijker kon onze intrede in de hoofdstad niet zijn. De bevolking was door het dolle heen. We geraakten nauwelijks nog vooruit. Vrouwen en kinderen renden de straat op en dansten rond onze colonne.

Niemand dacht nog aan het gevaar. Wij moesten nochtans waakzaam zijn en blijven, want het was onze taak om de laatste weerspannige nesten uit te roeien. Veel tegenstand hebben we echter niet meer ontmoet, zodat onze opruimingswerken beperkt bleven en we voluit van het hartelijke onthaal konden genieten.

Het Justitiepaleis stond in lichterlaaie en hier en daar vuurde een fanatieke achterblijver nog wel een schot af, maar voor de rest viel Brussel vrijwel zonder slag of stoot in onze handen. We voelden ons echte

helden. De vreugde die al die mensen uitstraalden, die massale ontladingen van jarenlang opgekropte frustraties ... De herinneringen aan die unieke sfeer draag je de rest van je leven met je mee.

Toen bleek dat er Belgen bij de bevrijders waren, was er helemaal geen houden meer aan: we werden van onze voertuigen getrokken en hartstochtelijk omhelst en gekust.

De Brusselaars maakten zich van de straten meester om hun opluchting te demonstreren. Het nieuws dat het Belgische jongens waren verspreidde zich als een lopend vuurtje door de stad.

Een officier van de Brigade getuigde: *"het enthousiasme is onbeschrijfelijk. De massa uit haar vreugde op een onstuimige wijze. Tot hertoe hebben we niets dergelijks meegemaakt. Onze wagens verdwijnen onder talrijke mannen en vrouwen. Af en toe herkent één van ons een kennis of een familielid, wipt uit zijn voertuig, springt in gestrekte armen en danst, roept*"

De mensen riepen ons binnen en stopten ons de schaarse lekkernijen toe die ze nog hadden. De uitbundigheid waarmee wij werden begroet, stak schril af tegen de vijandigheid waarmee de bevolking zich tegen de krijgsgevangen Duitsers keerde: ze werden onthaald op een ongelooflijk fluitconcert en een gejouw van je welste.

" De Belgische Brigade werd ondergebracht in de Brusselse kazernes."

Marcel Hellemans verteld verder: In de kazernes aangekomen kregen we van **Generaal Montgomery** het verlossende nieuws dat de jongens, wiens dorp of stad al bevrijd was, spoedig de kans zouden krijgen om hun familie te gaan bezoeken.

Veel keuze had hij trouwens niet, als hij ons geen toestemming had gegeven, waren velen van ons wellicht gedeserteerd. Het besef dat we na al die jaren van ontberingen en zware beproevingen zo dicht bij huis en onze geliefden waren geraakt, kon zelfs de meest doorgewinterde militair niet aan.

Ik heb op 5 september het mooiste moment van mijn leven meegemaakt.

Toen mijn ouders vernamen dat ik met de Belgische Brigade in de hoofdstad was gestrand, schraapten ze meteen hun laatste spaarcentjes bijeen en reden ze met een taxi naar Brussel.

Kontich was trouwens ook op 4 september bevrijd.

Voor wat ik voelde toen mijn ouders daar opeens voor me stonden, zijn er gewoon geen woorden.

Even later kregen we bovendien te horen dat we voor 24 uur naar huis mochten. Toen kon die dag natuurlijk helemaal niet meer stuk.

Een vrachtwagen van het leger bracht ons naar Kontich. Het bericht dat de mannen van Engeland in aantocht waren, was ons al voor gereisd.

Buren en familieleden stonden ons op te wachten. We kregen niet de kans om thuis even op adem te komen, want de burgemeester kwam ons al meteen voor zich opeisen.

Na een korte maar triomfantelijke rondgang door de feestelijke versierde gemeente - met de "Koninklijke Harmonie Vrede en Vermaak" op kop - werden we op de pui van het gemeentehuis aan de bevolking voorgesteld. Het centrum zag zwart van het volk. Iedereen klampte ons aan en voerde ons drank en lekkere hapjes. De dag was zo voorbij.

'S Anderendaags keerden we naar Brussel terug. De stad was nog steeds in volle feestroes en iedereen wou thuis een Belgische bevrijder ontvangen.

Op den duur gingen we geloven dat de oorlog voorbij was. Maar de realiteit schudde ons al snel weer wakker.

De oorlog woedt verder.

Een geallieerd bombardement op Duitse troepen in Leuven, herinnerde de bevrijde Brusselaars eraan dat de vijand nog dichtbij was en de oorlog nog niet afgelopen. Het grootste gedeelte van Oost- en West Vlaanderen was nog in handen van terugtrekkende troepen, zodat de bevrijding van Antwerpen slechts vanaf een smalle operationele basis kon geschieden.

Het Waalse landsgedeelte was nog niet verlost van de bezetter en dit zou slechts in februari 1945, na hevige en bloedige gevechten gebeuren.

Ook voor de mannen van de **Brigade Piron** was de oorlog nog niet voorbij, ondanks de enkele dagen verdiende rust na de bevrijdingsfeest.

Burgemeester Van de Meulebroeck groet kolonel Jean Piron, de burgemeester was op 4 september op het stadhuis teruggekeerd

Voor de jonge, **23-jarige luitenant, Alfred** betekende het bezoek aan zijn ouders in Gent een zware klap. Zijn vader en één van zijn broers waren wegens verzetsactiviteiten door de Gestapo aangehouden. Hij vervoegde zijn Brigade met de hoop Leopoldsburg zo vlug mogelijk te bereiken om de aldaar

geïnterneerde politieke gevangenen, waaronder zijn familieleden, te bevrijden.

11 september:

Er kwam voor de Belgische Brigade een einde aan de dolle dagen van Brussel. We pakten ons boeltje en vertrokken weer naar het front.

Prettig was anders, maar we hadden geen keus, een groot deel van het land was immers nog altijd niet bevrijd.

De Brigade zette haar tocht richting Duitsland verder.

De bevrijding van Leopoldsburg was voor de luitenant bijzonder teleurstellend. Zijn vader en broer waren enkele dagen voordien met de laatste trein naar Duitsland gedeporteerd. Hij zou ze nooit meer weerzien, want op 26 september 1944 werd de luitenant in Nederlandse Thorn neergeschoten.

Kort na de bevrijding brengt burgemeester Van de Meulebroeck zege-affiches aan in de Brusselse

De brigade Piron rukt verder op naar Duitsland.

straten. Hij roept de Brusselaars op om de bevrijders te verwelkomen met **"de geestdrift, de erkentelijkheid welke hun bewonderenswaardige taaiheid, hun prachtige stoutmoedigheid en hun magnifieke dapperheid afdwingen"**

De burgemeester eindigt zijn boodschap aan de bevolking met de kreten: **"Leve Engeland! Leve de Verenigde Staten! Leve Rusland! Leve het vrij en onafhankelijk België!"**

Bij bevel van de Duitsers had hij zijn ambt op 1 juli 1941 moeten neerleggen. Hij protesteerde heftig en liet op 29 juni 1941 talrijke protestbrieven aanplakken waarop hij verklaarde:

"Ik ben, ik blijf en ik zal blijven de enige wettige burgemeester van Brussel".

"Ik neem geen afscheid van u, ik zeg u tot weerziens"

Enkele opmerkingen uit dagboeken.

Tekst van de vermeldingen van de 1ste Belgische Groepering op de dagorders van het leger ten gevolge van de operaties in Normandië.

“ Gedurende de opmars van het 1ste Canadese leger, van de Orne tot Le Havre, is de 1ste Belgische Groepering de voorpost geweest van de Divisie waartoe ze behoorde.

Heeft zich meester gemaakt, na zware gevechten, van alle dorpen gelegen langs de Normandische kust en in het bijzonder Cabourg, Villers-sur-Mer, Deauville, Trouville, Honfleur en Bolbec..

Zijn actie kregen de hoogste waarderingen van het geallieerd commando “.

Uit “souvenirs” van Jean Piron.

“Al rijdend vergast de commandant HOUBION me op worstjes uit Vire, gebakken op het veldfornuis.

Wij trekken door Rouen. Al rijdende denk ik terug aan 4 weken gevechten. Ons bilan lijkt mij niet al te slecht. Mijn soldaten leverde een waardevolle bijdrage.

Wij hadden geen zware verliezen geleden.

Onze 2.500 man hadden de Normandische kust van de Orne tot aan de Seine bevrijdt. De heer PIERLOT, verblijvende in Londen, mocht best tevreden zijn met ons. Wij konden onze Belgische kleuren met fierheid dragen.”

Uit “Des hommes oubliés” van Guy Weber.

“ De Groepering-eenheden hebben haasje over moeten spelen gedurende die achtervolging langs de “côte fleurie”, vooraan en in de flanken beschermd door de pantserauto’s van Majoor de SELLIERS de MORANVILLE en gesteund door de artilleriebatterij van Majoor DERIDDER.

De drie helden van deze opmars waren de Majors WINTERGROEN, WATERLOOS en NOWE.

De tijd heeft hun namen doen vervagen. Zij dienen echter de eer te krijgen die hen toekomt.

Alle ravitailleringproblemen werden opgelost door Kapitein ANDRÉ BERO en Luitenant JEAN MUSSCHOOT. .

De ontwijning, het bruggen slaan en het vullen van de bomkraters was het werk van Kapitein RICHARD SMEKENS.

De onontbeerlijke transmissies danken we aan Kapitein RICHIR; Dokter VERMEYLEN verzorgde onze gewonden.

En deze caravan vol avontuur zette zich in beweging onder leiding van Luitenant Kolonel JEAN PIRON.

Dat alle kwaadsprekers zich realiseren dat hij de enige kolonel was die deelnam aan de bevrijdingsgevechten.

**“België heeft het
recht niet dit alles
te vergeten. “**

En wat zagen ze : Nederlanders !

Henk Glimmerveen, een jonge journalist wou de sfeer opsnuiven van Normandië, D-Day 1944.

Hij had vernomen dat de Nederlandse Koningin Beatrix een defilé zou afnemen van oud-strijders van de Brigade Irene te Pont-Audemer.

De Brigade Irene hebben op 26 augustus 1944 meegeholpen het Franse stadje Pont-Audemer te bevrijden, een stadje van nu nog geen 10.000 inwoners.

Hij kwam terecht bij burgemeester Lecureur en deze bevestigde dat de vorstin 's morgens vóór de feestelijkheden eerst naar Pont-Audemer zou komen om een defilé af te nemen van de oud-strijders en een krans zou leggen bij het monument in de tuin van het raadhuis.

Verder vertelde hij dat er maar weinig mensen waren die nog kunnen navertellen hoe de bevrijding in zijn werk is gegaan.

Behalve "Grote Jules" een verzetsman, hij werd door zijn makkers van de Résistance in de oorlog zo genoemd.

"Grote Jules" vertelde: "Ik raakte eigenlijk bij toeval betrokken bij het verzet. Als knul van 17 jaar heb ik een keer een pistool gepikt van een Duitser. Dat was niet eens zo moeilijk want hij liep 's avonds ladderzat door de stad. Fluitje van een cent".

Edmond Floquet nu 79 jaar zwierf gedurende de twee daaropvolgende jaren met andere leden van de verzetsgroep Surcouf door de uitgestrekte bossen rondom Pont-Audemer.

Het doel was zoveel mogelijk schade aan te richten aan Duitse installaties en posten. Zijn specialiteit: explosieven.

In de vroege ochtend van de 26ste augustus zag "Grote Jules" geallieerde militairen opduiken aan de rand van Pont-Audemer. "De Duitsers waren bezig zich terug te trekken uit Pont-Audemer omdat ze tot de conclusie waren gekomen dat het stadje niet meer te verdedigen was. Essentieel voor de geallieerden was dat ze de bruggen over de rivier de Risle onbeschadigd in handen kregen".

Hij pakte een vel papier om de situatie te verduidelijken. "Hier zag ik de eerste soldaten van de geallieerden binnenkomen. Het waren Belgen van de Brigade Piron " Belgen ? "De belgen en de Nederlanders maakten deel uit van de Britse Airborne divisie. Met zijn allen hebben ze Pont-Audemer bevrijd. De eerste die het stadje binnenkwam was een Belgische korporaal. Hij heette **Guillaume**, dat kan ik me nog herinneren".

De bevrijding van Pont-Audemer verliep zoals wel vaker in oorlogssituaties, redelijk chaotisch.

Men heeft een studie gemaakt naar de inname van het Franse stadje en is tot de conclusie gekomen dat het toeval een grote rol heeft gespeeld.

De Prinses Irene Brigade fungeerde aanvankelijk als achterhoede van de 5de Britse parabrigade, die weer onderdeel was van de Airborne divisie.

De parabrigade had als taak Pont-Audemer in te nemen terwijl de Nederlanders posities langs de spoorweg ten zuiden van het stadje innamen.

De commandant van de para's was 'zeer onaangenaam verrast' dat de Nederlanders te voet kwamen aanzetten; de Prinses Irene Brigade bleek van een andere Britse commandant het bevel te hebben gekregen haar voertuigen af te staan.

Hij gooide zijn plannen om en besloot de Nederlandse militairen te laten plaatsnemen in de voertuigen die Pont-Audemer moesten veroveren. De Belgische Brigade reed als eerste het stadje binnen, een half uur later gevolgd door de Britse-Nederlandse colonne.

De Nederlanders werden afgezet bij de spoorweg, hun oorspronkelijke doel, en de Britten reden door naar het centrum.

"Grote Jules": "Inmiddels was natuurlijk het hele dorp klaarwakker. Er werd hevig gevochten en dus kwam niemand op straat. Toen de beschieting minder werden, verlieten de eerste hun huizen en wat zagen ze : Nederlanders ! De vlaggen gingen uit, flessen werden opengetrokken en het was meteen groot feest".

De conclusie is dat alle eenheden op hun manier hebben bijgedragen aan de bevrijding van Pont-Audemer. De Prinses Irene Brigade kan niet pretenderen dat ze in haar eentje het stadje heeft bevrijd, maar de inscriptie 'Pont-Audemer' op hun vaandel is volstrekt legitiem.

Burgemeester Lecureur: "de band met de Nederlanders is in deze gemeente heel hecht: "Ieder jaar komen veteranen van de Prinses Irene Brigade hier hun omgekomen kameraden herdenken. Dat is altijd een emotionele gebeurtenis.

Ik heb tot het bittere einde hardop gebeden.

Op het strand gekomen ziet Henk een oudere eenzame man naar de zee turen, gaat hem voorbij en knikt, maar de man blijft onbewogen staan maar knikt toch terug.

Op zijn terugweg spreekt hij de man toch aan, en krijgt een antwoord, Henk ruikt een nieuw verslag.

De invasie in Normandië is niet alleen het verhaal van de tienduizenden Amerikaanse, Britse en

andere geallieerde soldaten, maar ook van de vele Duitsers die hen probeerden tegen te houden. Sommigen die het overleefden, gaan nog steeds terug naar de stranden van Normandië. Zoals **Franz Gockel**, die met zijn mitrailleur Amerikanen neermaaide.

“Ik was kwaad dat ze met zo’n overmacht waren gekomen”.

Franz Gockel is een van de weinige Duitsers die de bloedigste van alle gevechten op D-Day nog kan navertellen. Vanuit bunker 62 zaaide hij met zijn zware mitrailleur dood en verderf onder de Amerikanen. “Ik weet niet hoeveel ik er heb gedood. Het enige waar ik aan dacht was dat ik moest overleven”, zegt hij nu.

Hij staat op dezelfde plaats als zestig jaar geleden. De zee is rustig. Achter ons ligt de Amerikaanse begraafplaats met zijn 9.387 verblindend witte marmere kruizen. Af en toe kijkt hij achterom. Maar als hij zijn relaas doet over die 6de juni 1944 heeft hij alleen oog voor de zee.

Die eerste dagen waren routine, herinnert de Duitse infanterist zich. “Patrouille lopen, wachtdienst draaien, een beetje kaarten met de maten. Elektrisch licht was er niet meer. Je las een boek of je schreef een brief bij kaarslicht. De enige afleiding was een stokoude grammofoon. We hadden maar twee platen: *“Wenn der weisse Flieder wieder blüht en Wenn Du einmal Dein Herz verschenkst.”*

Honderden keren heb ik die deuntjes gehoord.

De invasie vanaf de ander kant.

Op de avond van de 5de juni had Gorckel wachtdienst. “Zoals zo vaak duurde het een eeuwigheid maar ditmaal kwam de aflossing op tijd.”

In de bunker zeiden we nog tegen elkaar: “Hopelijk komt er vannacht niet opnieuw een oefenalarm,” want dat was de dagen daarvoor herhaaldelijk gebeurd en we hadden een chronisch slaapttekort.

Tegen een uur of één werden we toch weer ons bed uitgeschreeuwd. ALARM ! Een paar begonnen te vloeken en draaiden zich nog eens om. “Ditmaal was het ernst”zei men.

In Sainte-Mère-Eglise waren parachutisten geland maar dat was 35 kilometer verderop. “We hadden er behoorlijk de pest in want urenlang gebeurde er niets. Pas toen het begon te schemeren, begrepen we dat er aan de hand was.

“Eerst zagen we een paar schaduwen, maar heel snel was de horizon zwart gekleurd. Schepen, honderden schepen. Al heel snel waren het er een paar duizend”.

“Ik weet nog dat mijn eerste reactie er één was van schrik. Ik was geschrokken dat de invasie was begonnen. En ik was ook kwaad dat de geallieerden met zo’n grote overmacht waren gekomen. Nog vóór er geschoten werd zeiden we tegen elkaar: Er zijn meer schepen dan Duitse soldaten”.

Franz Gorckel - zoon van een dakdekker- was 18 jaar tijdens de slag om Omaha Beach. Hij was als dienstplichtig soldaat eind 1943 naar Normandië gestuurd. De helft van zijn compagnie bestond uit leeftijdgenoten, de ander helft had eerder aan het Oostfront gevochten.

Gorckel vond het niet meer dan normaal dat hij het uniform van de Wehrmacht aantrok.

Iedereen deed het en bovendien stimuleerden zijn streng katholieke ouders hem het vaderland te dienen. “En moge God je beschermen”, schreef zijn moeder hem aan het slot van iedere brief”.

Ik volgde de raad van mijn moeder die dag méér dan ooit op. Ik heb gebeden tot het bittere einde en hardop !”, vertelt Gorckel. Volgens hem hebben die gebeden geholpen, want hij heeft het overleefd.

“Ik weet nog dat we verbaasd waren dat we de eerste aanvalsgolf zo makkelijk hebben weerstaan. De Amerikanen werden ver van het strand in het water gelaten. De meeste stonden tot aan hun knieën in zee, maar er waren er ook die maar net hun hoofd boven water hadden”.

“Bovendien was de afstand van de vloedlijn tot aan onze bunkers heel groot. Later begreep ik dat onze tegenstanders bij eb zijn geland. Toen het later vloed werd hoefden ze minder te lopen. Daardoor kregen wij het veel zwaarder”.

Gorckel zegt zijn leven te danken te hebben aan het feit dat hij honger had gekregen.

“Ik had achttien uur niks naar binnen gekregen en ben op een moment wat brood en melk gaan halen. Onderweg hoorde ik vlakbij me een harde knal. Ik begreep eerst niet wat er was gebeurd, maar ineens zag ik dat drie van mijn vingers aan een paar pezen bungelden. Schieten kon ik niet meer. Ik moest maken dat ik wegkwam. Het was, wat we in Duitsland *ein guter Heimatschuss* noemen”.

Soldaat Gorckel slaagde erin Colleville te bereiken, waar hij op een paard en wagen werd gehesen naar het dichtst bij zijnde Duitse veldhospitaal.

Tot zijn grote genoegen werd hij overgeplaatst naar een ziekenhuis in Duitsland maar de vreugde was van korte duur.

Enkele weken later moest hij andermaal in het geweer, nu in de Vogezen, waar hij al snel krijgsgevangen werd gemaakt. Gorckel werd geïnterneerd in een Amerikaans kamp bij Marseille waar hij in maart 1946 uit ontslagen werd.

In de jaren vijftig keerde hij voor het eerst terug naar Normandië. Hij was pijnlijk getroffen door de vijandige houding van de bevolking, zegt hij. "We konden nergens een hotelkamer krijgen. Alles was vol. Zelfs toen we een politieagent om hulp vroegen om voor ons een kamer te regelen, kregen we te oren: 'Pour des Allemands ? non !'.

Gorckel is vanaf dat moment actief geworden in een internationale organisatie van oud-strijders waaruit, zegt hij, vriendschappen met Fransen en Amerikanen zijn voortgevloeid.

Zakelijk gezien is het hem na de oorlog voor de wind gegaan. Hij nam het bedrijf van zijn vader over en gaat iedere zomer met vakantie. Naar Normandië.

Laten wij ook een
O g e n b l i k
ingetogen aan
o n z e d o d e n
denken.

Vele levens zijn opgeofferd voor onze bevrijding, gaande van de proeflanding in Dieppe, om ondervinding op te doen, en toch vielen er nog te veel slachtoffers op D-Day 6 juni 1944 langs de geallieerde kant. We mogen vooral de thuisblijvers niet vergeten die in het verzet gingen tegen de Bezetter.

Vele van deze thuisblijvers die in de strijd voor het Land en zijn Vrijheid door de Nazie-beulen werden gefusilleerd, dragen we alle eer op.

Eén zaak mogen we niet vergeten, het waren steeds opdrachten zowel vanuit het gezichtspunt van de Bezetter als in opdracht van de geallieerden en veelal viel het menselijk aspect weg, door welke reden ook..

Als twee legers tegenover mekaar staan vallen er slachtoffers, ieder vecht voor het behoud van zijn leven. Vele slachtoffers zijn er gevallen door haat en wraak in de oorlog en bij de bevrijding, niet in opdracht uitgevoerd, en af te keuren valt.

Zelfs na 60 jaar na de bevrijding is het beeld dat men zich probeert te vormen van de straatrepressie nog altijd fragmentarisch en onvolledig.

Zij die tot dergelijke daden zijn overgegaan, hebben tot op heden weinig aan de openbaarheid prijsgegeven, maar ook de (echte en vermeende) incivieken hebben angstvallig heel wat verzwegen voor hun familie, vrienden en kennissen, want ze weten dat men in ons land nog altijd niet heeft vergeten, noch vergeven.

Men schrikt vandaag nog altijd op wanneer herinneringen worden bovengehaald, aan de toestanden die toen in ons land hebben geheerst, en dat wordt in de politiek vlug vergeten.

De Bezetter had ook zijn opdracht, werd deze niet uitgevoerd kreeg hij de kogel, dus vocht hij voor het behoud van zijn leven. Ook bij onze militaire opleiding kregen we dit te horen.

Wat gebeurde met Maarschalk Rommel ?

Met de Westerse geallieerden wilde Rommel vrede sluiten, op voorwaarden dat de strijd tegen de Sovjets zou worden voortgezet.

De geallieerde landing in Normandië gooide echter roet in het eten.

Op 17 juni 1944 vroeg Rommel, Hitler een einde te maken aan de oorlog. Hitler wees dit van de hand en Hitler zette hem aan de deur.

Hij werd niet gespaard na de mislukte bomaanslag op Hitler van 20 juli .

Hitler vreesde echter een groot schandaal indien hij de populaire Maarschalk voor het Volksgerecht zou slepen, hij zou gevonnist worden met de kogel.

Hitler drong aan op zelfmoord welke Rommel op 14 oktober 1944 zou uitvoeren, het resultaat was het zelfde.

Zelf als officier hebben we een fantastische opleiding gekregen en wat daarin op de voorgrond kwam was: " **Kalmte en Waardigheid** " bewaren.

Laat deze woorden niet ijdel zijn !

Alleen orde kan zowel de nederigen als de beter-bedeelden ten goede komen.

We kunnen juichen, jubelen, misschien dansen ook, alles wat lucht kan geven aan onze vreugde over de historische D-Day 60 jaar terug, onze bevrijding van het juk dat we 52 maanden en sommige landen nog langer moesten doorstaan.

Maar vergeet deze niet die het meegemaakt hebben.

Literatuurlijst:

* Eigen militair archief KRO * Oorlogskranten 40 -45 (opgenomen in tekst) * Publicaties M. De Wilde.
* The Times-Weekly Edition - 39-40-42-44 * Grote Winkler Prins encyclopedie * Brigade Piron-Normandië.nl
* Optekeningen Jules Floridor * Verslagen van Henk Glimmerveen P3C juni 2004 *

Ik wil vooral de heer Marcel Hellemans danken voor de toelating om zijn eigen relaas over zijn belevenissen te mogen publiceren in deze publicatie.

Deze publicatie is tot stand gekomen door het samen sprokkelen van gegevens uit dagboeken en kranten over onze bevrijders en de thuisblijvers. Zeker weten we dat er nog stille bevrijders zijn die we niet vernoemd hebben, aan deze geëerde mensen willen we alle medewerking verlenen, hun belevenissen op te tekenen omdat ze niet zouden verloren en vergeten worden

H. J. Kennis.

SPAR

ALLES WAT JE VAN EEN KRUIDENIER VERWACHT

RUBENSLAAN 1 • 1982 ELEWIJT • TEL. 015 61 30 00

Maakt winkelen extra aantrekkelijk !

Plezierig winkelen, dat doe je bij SPAR. Want daar vind je alles wat je nodig hebt : verse groenten en fruit, lekker vlees, heerlijke charcuterie, fijne kaas .. en een prima service. Tot binnenkort !

Garage Janssens

Specialist op Opel

*Aan en verkoop van Opel
occasie wagens*

Victor Servranckx 11 Elewijt

Tel: 015 - 61.17.22

Boekhandel Roger

Dag - en weekbladen

Lotto

Foto's

Vekestraat 7 1982

Elewijt (Zemst)

Tel : 015/ 61.45.40

Café - Feestzaal

IN DEN PRINS

BIJ: Els & Marc

Ciney blond

Maes

Palm

Van 't vat.

Victor Servranckxstraat 5 1982 ELEWIJT

TEL: 015 - 61.17.38

HET LAATSTE NIEUWS

DAGBLAD

van vroeger

Eigenaar : J. HOSTE

:m. Jacquainlaan, 105-107, Brussel — Postчек 88.61 — PRIJS : 1 FR.

Bestuurder : C. BAEYENS ; Hoofdredakteur : M. STUNS

De Geschiedenis van een Verraad.

Gedurende de bezetting konden we de kranten lezen die door de Duitse propagandadienst in handen waren.

Op dinsdag 5 september konden we ons terug uit die propagandadienst losrukken. De eerste nieuwe opstelling was "Het Laatste Nieuws". De bestuurder 'C. Baeyens' schreef in die eerste uitgave het volgende:

"Hoe 'Het Laatste Nieuws' ter beschikking gesteld werd van den overweldiger

Toen wij op 29 juni 1940 van de vlucht naar Frankrijk te Brussel terugkwamen, vernamen wij dat "Het Laatste Nieuws" reeds op 17 Juni opnieuw verschenen was.

Volgens een verslag, dat ons toen over het opnieuw verschijnen van het blad werd uitgebracht, hadden de Duitsers aan de medewerkers die "Het Laatste Nieuws" tegen de uitdrukkelijke bevelen van de heer Hoste in hadden laten verschijnen de mooiste voorwaarden gesteld.

Aldus was het uitdrukkelijk verstaan - volgens dit verslag althans - dat de Duitse overheid zich niet zou bemoeien met de binnenlandse politiek van het land. Het blad moest niet pro-Duits zijn. Een anti-Duitse houding zou echter niet geduld worden. De hele neutrale pers kon in het blad aangehaald worden; met name werden genoemd: de Verenigde Staten van Amerika, Zwitserland, Zweden, Italië, Roemenië, al landen die op dat ogenblik nog niet in de oorlog gewikkeld waren.

Het is echter genoeg gebleken, dat de bedoeling van de vroegere medewerkers van de heer Hoste die zich met de Duitse overheid verstaan hadden om het blad te laten verschijnen heel anders was dan er een neutraal informatieblad van te maken.

Reeds op 8 Juli komen de heren J. Buysse en Fr. Beckers (alias Demers) er openlijk voor uit dat zij lid zijn van de Nationale Socialistische Partij! Het is trouwens ten overvloede gebleken, dat de redacteurs, die zich voor het opnieuw verschijnen van het blad hadden ingespannen, ofwel overtuigde Duitsgezinde anti-Belgen waren, ofwel alles veil hadden om de Judaspenning te bemachtigen.

Het had echter de heroprichters van het blad niet aan goede raadgevingen ontbroken. Uit hun eigen verslag blijkt namelijk dat de heer Vandemeulebroeck hun op 26 Mei verklaarde: "Weest voorzichtig: als wij eenmaal een vinger in de machine hebben, zullen wij onweerstaanbaar worden meegesleept". Op 29 Mei verklaarde hun Graaf Lippens dat het laten verschijnen van "Het Laatste Nieuws" strijdig zou zijn met de opvattingen van de heer Hoste.

Op 13 Juni deed de heer Schalkens nog een laatste poging om het verschijnen onder Duitse censuur te

beletten. Hij verklaarde daarbij dat hij het advies had ingewonnen van drie oud-voorzitters van de Belgische Persband; alle drie waren beslist tegen het opnieuw verschijnen van de Belgische dagbladen.

Steunend op de aantrekkelijke voorwaarden die door de Duitse overheid gesteld waren en onwetend van wat er tijdens de onderhandelingen gebeurd was, hebben wij toen gepoogd om het bestuur van ons blad opnieuw in handen te krijgen.

Het was tot dan toe een zuiver neutraal informatieblad gebleven. Dit kon echter niet zonder de verhoopde voordelen van enkele dezer mannen in gevaar te brengen en de voorgenomen nazi-propaganda onmogelijk te maken.

Dit is dan ook niet gelijkt. Door allerlei middelen, onder meer door de afpersing van handtekeningen bij 150 leden van het personeel, hebben zij verkregen dat de heer Van Acker voorlopig het bestuur behield en hij dan later op 15 November 1940 verwalter benoemd werd. Reeds vóór dien werd aan ons, als gevolmachtigde van de heer Hoste, op 26 Juli de deur gewezen door een Duitse officier zonder dat het mogelijk geweest was het bestuur vast in handen te krijgen.

Van dat ogenblik af was "Het Laatste Nieuws" aan zijn wettigen eigenaar ontstolen en in dienst gesteld van den overweldiger van ons land. Het is één der beste propagandamiddelen van de vijand geworden. Wij laten aan het gerecht, uit te maken wie aan dit verraad heeft meegewerkt. Get. C. BAEYENS.

Op 26 Juli 1940 werd "Het Laatste Nieuws" onder bedreiging van aanhouding door de Gestapo en deportatie naar Duitsland aan zijn wettigen eigenaar ontstolen en tot 3 September 1944 ten dienste gesteld van de propagandadienst van den overweldiger. Zij die van deze gestolen titel en onwettig bemachtigden firmanaam gebruik gemaakt hebben zullen voor het Belgische gerecht hebben te

Verder geeft de krant nog "Hulde aan onze helden"

Het oorlogsnieuws van : Noord-westelijk front, n-o Frankrijk, Italië, de luchtoorlog en het Oostfront.

FABRIKANT VAN:

VERANDA THOMAS
B.V.B.A.

- # VERANDA'S EN PERGOLA'S
 - # RAMEN EN DEUREN
 - # ZONWERINGEN
 - # ALLE KARWEI- EN METSELWERK
 - # ROTAN- EN TEAKMEUBELEN
- Gratis bestek en voorontwerp*

Elewijtsesteenweg 114 1980 Epepegem- Zemst tel: 015 - 61.72.72

Brusselsesteenweg 301

1980 Epepegem - Lemst

Tel: 015/ 61.15.32 Fax: 015/ 61.79.59

Donderdag Gesloten

Café 't Steen

Alle dagen open vanaf 10 u - donderdag Gesloten

GROOT ZONNETERRAS-IJSCOUPES
(in juli en augustus)

Elke zondagavond : VOETBALUITSLAGEN.

Rubenslaan 2 - Elewijt

Bij Chris en Alain

De beste pint van de streek !

Specialiteit: echte Trappist.

Schranshoeve

Stijn Streuwelslaan 92 Epepegem 015-62.34.71

▶▶ Verder durven gaan.

Het leven is één lange vlucht. Wie z'n dromen wil realiseren, moet telkens verder durven gaan.

Gelukkig kunt u op elk moment vertrouwen op ING, een partner die u de weg wijst, advies geeft en aangepaste oplossingen aanreikt.

Voel u dus vrij om uw vleugels uit te slaan.

BANK en VERZEKERINGEN

ING

Tervuursesteenweg 740 Elewijt

't Zonneke

BLOEMEN - PLANTEN -

GESCHENKEN

Brusselsesteenweg 450 1980 Eppegem

Tel: 015- 61.79.52 - fax: 015- 62.12.52

Open: di - vrij.: 9 h. - 19 h.

Zat: 9 h. - 18 h.

Zon: 9 h. - 13 h.

'S middags gesloten van 12,30 h. Tot 13.30 h.

Maandag gesloten.

REDANT **Zemst NV**

Banden

Hoge Buizen 11 Zemst
- Eppegem

24 uur pech service

overal in Europa

bel centraal nummer

Tel: 02/ 255.09.99 tussen 8 h. - 18 h.

Fax: 02/255.09.90

@-mail: info@redant-banden.be

Café **"Schoonzicht"**

Bij J. VAN HUMBEECK

Recht over de kerk in Weerde.

Dinsdag gesloten.

Cultuur Centrum "D'oude School"

Voor verenigingen, bedrijven, privé-personen

Polycelente zaal

Podium + kleedkamers

Industriële keukens

Tapinstallatie

Verzadingsaal

Verzorgde tuin

Regiekamer voorzien van klank- en lichtinstallatie

Info: Marc Mertens

Ketelveld 5 1982 Weerde

Tel / Fax : 015-61.59.44